په لسګونو کونړيانو د داعش ډلې او طالبانو پر ضد لاريون کړی

د کونړ په ماتوګې ولسوالۍ کې لسګونه کسانو د داعش ډلې او وسلهوالو طالبانو خلاف لاريون وکړ. لاريون کوونکو له دواړو غاړو وغوښتل، چې بايد په چپه دره کې روان کړکېچ او ښتې پای له ورسوي. دوی له حکومته هم وغوښتل چې که داعش او وسلهوال جګړه نه ښودي، نو بايد دوی پې د خپلو لپاره يو ځې عملیات پيل کړي. خو له چپې درې پې کوره شوي کورنۍ پورته خپلو کورونو ته ستې شي. د لاريون مشر ويل چا وايي: « له چپې درې ې زرکونه کورنۍ له خپلو سيمو راوتلې او په سختو حالاتو کې اوسېږي. په چپه دره کې د وسلهوالو طالبانو او د داعش ترمنځ جګړو، د نورو سيمو اوسېدونکي اندېښن کړي چې که د جګړو او د وسلهوالو مخالفينو مخه ونه نيول شي، نو د دوی ولسوالۍ او کورونو ته به هم دغه جګړه راورسېږي. په کونړ کې د ۲۰۱ سلاب قول اردو د دوهمې پلې لوا قومندان وويل، چې د داعش خلافتي عملیات پيل کړي او تر هغه به دغه عملیات دوام وکړي. خو سيمه له وسلهوالو مخالفينو پاکه کړي. ده وړاندې وويل: « د ملکي تلفاتو د مخنيوي لپاره زموږ عملیات ډېر چټک نه ښي، که ولس يو طرف نه شي خو داعش سره موږ جنګ پيل کړو او دغه شونه پېښه له منځه يوسو ». د کونړ د والي مسوولين وايي، پې کوره شويو يو شمېر کورنيو سره د سړي مياشتې، طبيعي پېښو سره د مبارزې رياست، د کليو، پراختيا او پيارغوني او کډوالو رياست له خوا يوه اندازه مرستې شوې

Ketabton.com

...لمي خليلزاد سره د سولې په اړه خبرو ته دوام ورکوي

...مېر سياسي او جهادي شخصيتونو هم حضور درلود، د سولې د روانو هڅو په اړه بحث وشو
...اسي شخصيتونو په دې اړه ليدلوري، نظريات او انديښنې شريکې کړې

...ت سره وکتل په دې کښه کې چې د ...ي د هېواد يو شمېر سياسي او جهادي ...له شخصيتونو هم حضور درلود، د ...نکا افغانستان د سولې د روانو هڅو په سولې پروسې په اړه خپل ليدلوري، نظريات او انديښنې شريکې کړې او پر راتلونکو اقداماتو يې مفصل بحثونه وکړل. په بام کې ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرمقاله

افغانان د خپل ځان پر زيان پر سوله ((معامله)) نه مني!

په افغانستان کې سوله اوس پر ملي بحث بدله شوې ده، ځکه سوله، ستره اسلامي او هېوادلې غوښتنه ده ، له همدې امله افغان ملت به يو غږ سوله غواړي او به دې کې هېڅ داسې معامله نه مني، چې ملي ګټې او وروستۍ لاسته راوړنې لږ پسې لاندې کړي او يا دا چې په سخته د را منځته شوې نظام د چېه کېدا سبب شي له ټکه مرغه له افغان حکومت سره ملت په دې کې يوه خوله دی او په ملي بووالي د باعزته او اصلي سولې غوښتنه کوي افغان حکومت به کور د ننه د ملت د سياسيونو، مدنې ټولنې او د استازيو نظرونه تر لاسه کړي او د سولې لپاره ملي اجماع رامنځته شوې ده، له امريکا متحدو ايالتونو سره هم د سولې پر سر افغان حکومت وروستۍ هوکړې ته رسېدلی دی، ولسمشر محمد اشرف غني خپله دا مسئله ځاري او د سپينه ماڼۍ به دې خوښه راغلې ، چې به افغانستان کې بې ۱۹ کلنه جګړه ختمه او د دې لپاره سياسي حل لاره غوره شي افغان حکومت او ولس ته د سولې ارزښت ډېر لوړ دی، هر افغان تر هر څه مخ کې لومړی د سولې اړامان لري، له همدې امله د سولې لپاره هڅې مهم او پرخلېک ټاکونکې براو ته رسېدلې دي، له دې وړاندې افغان ملت او په ځانګړې توګه حکومت د سولې لپاره د خبرو له خرنګوالي او په دې اړه د امريکا د استازي او طالب ډلې ترمنځ له پرېکړو بې خبره ساتل شوي وو، ځکه به دې کې ترکاسې لاندې نيم کاسه وه، خو ملت له دې سترې دوکې په وخت خبر شو او تصميم يې ونيو، چې نور د بل دکتو ښکار نه شي او يو ځل بيا بې خدای مه کړه دا معامله پر شانګ نه اړ نه باسي، ځکه ملت نور په هېڅ توګه پر شانګ نه مني او د پر شا تګ پلونه بې ټول پر ځان پسې نړولي دي اوس افغان حکومت د ملت په استازولۍ له امريکا سره د باعزته سولې لپاره وروستۍ پرېکړې ته رسېدلی دی د سولې لپاره د امريکا متحدو ايالتونو ځانګړې استازي ته هم ملت او هم حکومت خپل پيغام او اندېښنې وړاندې کړې او د امريکا حکومت هم د افغانانو ملي غوښتنې ته د درناوي سرټيټ کړی دی خلېراد له خو ورځو را هيسې به دې اړه له بېلابېلو لوريو سره کوري، پرون هم هغه ولسمشر غني ارګ ته يو ځل بيا ور غوښتی و او د يو شمېر جهادي او سياسي مشرانو په حضور کې يې د سولې ملي غوښتنې ورته بيان کړې او له طالبانو سره يې د سولې لپاره د تېرو خبرو په اړه چې بې سانګ کېدې، خپلې اندېښنې ښکاره کړې دوی پرېکړه وکړه، چې به دې اړه به بيا هم سره وينې به ورته وخت کې د ناټو د غړيو هېوادونو استازي د دغه ترون د سرمنشي په ټمول په سپينه ماڼۍ کې به دې اړه ډېره شوې دي، د ناټو سرمنشي ينس ستولتنبرګ له ولسمشر ډونالډ ټرمپ سره کتلې او دواړه لوري د افغانانو د ملي غوښتنو په پام کې نيولو سره د سولې لپاره پر سياسي حلا لارې خوش دي د ناټو غونډه د ينس ستولتنبرګ په مشرۍ به سپينه ماڼۍ کې پرون جوړه او نن به هم دوام وکړي، به دې غونډه کې د نورو مسئلو تر څنګ د افغان سولې د بهېر پر پرمختګ هم بحث وشو ناټو او امريکا د افغانانو د ملي غوښتنې پر بنسټ د باعزته سولې هرکلی او ننګه وکړه افغان حکومت او ملت دواړه د امريکا او ناټو د ښه نيت د زړه له تله منډوی دي او هېله لري، چې دا لوري د سولې له مخې ورستې خنډونه هم په ستر قوت سره لرې کړي او پر هغو هېوادونو او لوريو به ټول وس فشارونه راوړي، چې دا خنډونه را ولاړوي او د سولې ښکاره يا پټ مخالفت کوي

زلمی خلیلزاد لارې ته سم کړای شو

عبدالقیوم عاجز

په رېښتيني ډول سره د افغان سولې قيمت هر افغان ته تر نغلو اوجواهرو ډېر دی، خو دا چې د هغو په نوم لوبې روانې دي او تراوسه يې هېڅ امتياز او له ګټې څخه افغانستان نه دی برخمن شوی، نو دا بيا بېرته اندېښنووتکې ده. د سيمې هېوادونو ته د افغان سولې لپاره د امريکا د خانګړې استازي خليل زاد د سفرونو او سروفيتونو په هکله که وويل شي، نو بايد اوس د لېوالې جګړې په کچه ترون او هوکړې شوې واى، خو وني تراوسه د خليل زاد او طالبانو د خبرو اخيزې او ځرګند له لګېږي؟ نه دي نه دا جوته شوه چې خليل زاد د دې بېړۍ مخه بل لورته ګرځ کړې وه ،خو دا چې څنګه سمې نه راغله دې خبرې ته راځم. خليل زاد ټولې اسيا خصوصا منځنۍ اسيا نه را ليږل شوی لوبغاړی دی که ده هرڅه وويل دا سم نه دي، که ده بوځه وکړل نو هغه به ومنل شي چې تر يوه حده بشپړ دي د افغانستان د ملي امنيت سلاکار حمدالله محب وويل چې خليلزاد لوبه لوبوي رېښتيني نه دی چې په

وړاندې يې د امريکا نه ولسمشر ډونالډ ټرمپ څخه ليږلي، تر بهرنيو چارو وزارت او پنټاګونه پسوري سخت غبرګونونه ونېدل شول چې دا هم په خپل ذات کې د پوښتنې وړ موضوع ده. امريکا شواړي محب اوس هم منږوي کړي، خو ګله يې چې د افغان وس ازادي او ملاتړ نه وکتل، نو سر يې خلاص شو او د مولت دولت نه ټيلېوري لاس په سر شو، ځکه نن خليل زاد د پاکټو

علامه سيدجمال الدين افغان دختيځې نړۍ ځلانده ستوری او د افغانستان ستر ملي او تاريخي شخصيت دی

شاولي قرار

دسترعالم، نابغه، فيلسوف او نړيوال شخصيت علامه سيدجمال الدين افغان فرهنګي، علمي او ادبي چوپړونه او خدمتونه د يادولو وړ دي چې اوس ټول افغانان پرې زيات وياړي او ددغه افغان ستر شخصيت خدمتونه په زيات درنښت سره يادوي عربي پوه، محمدباشاالمخزومي دخاطرات جمال الدين افغان ((په نامه په خپل اثر کې دغه راز په بغداد کې عالم عبدالمحسن قصاب او همدارنګه په ډېلي کې تاريخ پوه سيدميرزاالدين رفعت قاضي محمدعبدالغفار، مصري عالم مصطفی عبدالرزاق ،روسي عالم پلېخانوف، تاجکي عالم حق نظروف او هم د افغانستان لويوليکوالانو عبدالحي حبيبي، محمودعثمان صدقي، مولانا محمدامين ګيلاني، سيدقاسم رشتيا ،ګل پاچاه الفت، خادم دکتور طبيبي، روهي، مولانا حبيب الرحمن مهدی قريشي، دکتور سيدافغاني او هم ايراني ليکوال اوعلمي شخصيت ايرج افشار ايراني ليکلي چې سيدجمال الدين افغان دکونړ ولايت اسعدآباد نه صفدر ګرځخه دی دغه راز په خپله سيدجمال الدين افغان هم په خپله ليکلي چې ((من سکنه کابل من اهالي الافاني السيد جمال الدين من سادات کنر، ميباشم سيدجمال الدين افغان په هېواد او بهرکې يو شمېر فرهنګي، عرفاني، ادبي او علمي اثاراوليکني کړي، چې په بېلا بېلو هېوادونو کې چاپ او خپرې شوي دي دسيدجمال الدين افغان له دغو ليکنو څخه دالعروه الوثقی په نامه دسيدجمال الدين افغان دهغو علمي او ادبي اثارو څخه ګټل کېږي، چې دزياتو لوستونکو او مينه والو پام يې ځانته رااړولی دی او لوستلو ته يې هڅوي دالعروه الوثقی لاانقاصام نهاً په نامه دده ليکني په ۱۹۱۰ م کال کې دسرمحرر الشيخ محمدعبده په هڅه په پاريس او قاهره کې په نوموړي جريده کې چاپېدلي چې دسيدجمال الدين افغان له خوا داروپا، آسيا او افريقا دويشونو لپاره خپرېږي ددې جريدې ۱۸ ګڼې په پاريس کې خپرې شوې اوبيا دفرانسې نه خوا نوموړي جريده بنده شوه، خو ديادې جريدې ټولې مقالې په ۱۹۳۳ م کال کې په بيروت کې ديوې مجموعې په توګه چاپ شوې دي بيا دغه مجموعه دمولانا عبيدالله صافي اوسمندر غوربانې له خوا په پښتو او دري ژبو په کابل کې هم چاپ شوې ده دغه راز د (تتمه البيان في التاريخ الافغان) دسيدجمال الدين افغان بل علمي او ادبي اثر په عربي ژبه په ۱۳۱۸ هجري قمري (۱۹۰۱م) کال کې په قاهره کې چاپ شو، بيا همدغه اثر په ۱۳۱۸ شمسي کال په پښتو ژبه کې وژباړل شو او دري ژبو دمولانا محمدامين خوګياني له خوا ژباړل شو او وروسته چاپ نه ورکړل شو، چې وروسته بيا څو ځوځلې نور هم چاپ شوی دی دغه ډول دسيدجمال الدين افغان علمي او ادبي ليکني په انګرېزي اوعربي ژبو دصبالخافقين په نامه جريده کې هم راښکاره شوې، پلار يې هغه د دوی کلي نه نژدې د حضرتانو دبيني مدرسې نه، چې د کامې د (شيرکر) په سيمه کې واقع وه، ولېږه څه موده هلته د ديني علومو په زده کړه بوخت شو او وروسته د خپل پلار په ملتيا پلازمېني کابل ته راوړل شو دلته سيدجمال الدين د وخت له

د ختيځ ستوری علامه سيد جمال الدين افغان

په ۱۹۳۸ م کال په لنډن کې خبرې شوي چې ټوله محتوا دانګرېزانو دسياست په اړه وه او هم هغه مهال دبادې جريدې په ۱۳۱۲ ګڼو کې دايران سياست غښل شوی دی. دغه راز دده علمي او ادبي ليکني په اردو ژبه په کلکتې او حيدرآباد کې هم په ۱۸۶۵ م اوبه ۱۸۸۳ م کال کې په اردو ژبې دوارې خپرې شوي دي همداډول په ترکي ژبه په ۱۸۷۰ م کال او په ۱۸۹۲ م کال په استانبول کې هم مقالې خپرې شوي او په دې توګه يې په نړيواله اوسيمه ييزه کچه دسيدجمال الدين افغان ادبي، سياسي، احتماعي اوفرهنګي شخصيت څلولي دی ، دافغانستان دغه ستر علمي، فرهنګي ادبي شخصيت ګران هېواد،په خاصه توګه دلوی ننګرهار او کونړولايت، ملکي ډېول افغانستان دخلکو لپاره ستر وياړګېل کېږي او تل به افغانان ددغه ستر او نابغه شخصيت علمي، فرهنګي او ادبي خدمتونه په ډېر وياړ سره يادوي

دافغانستان د مشهور ديني، روحاني ، علمي او ملي شخصيت په توګه علامه سيد جمال الدين د سيد صفدر خان روی او په خټه پښتون افغان دی، چې له نن څخه ۱۱۴ کاله پخوا يې په جلا وطنی کې له دې نړۍ څخه سترګې پټې کړې دي علامه سيد جمال الدين افغان د ۱۲۵۴ هجري کال د لينډۍ (قوس) په مياشت کې د افغانستان د کونړونو ولايت په اسعد آباد کې په يوه روحاني کورنۍ کې وزېږېد د سيد جمال الدين پلار امير دوست محمد خان د دربار د مخورو او ملو کسانو نه جملې څخه و د سيدجمال الدين لسب د حضرت سيد علي ترمذي څخه، چې په پېر يا مشهور دی او يا د حضرت علی کرم الله وجهه د روی حضرت حسين (رض) ته رسېږي

په کوچنوالی کې کله، چې په سيد جمال الدين کې د نبوغ علامې مشهورو افغاني عالمانو څخه د اسلامي علومو په څنګ کې د طب منطق، فلسفې او نجومي مطالعو رده کړه هم وکړه سيدجمال الدين د علومو په برخه کې تر دې حده ورسېده چې ډېرو اړوندو استادانو سيد ته له تدريس ورکولو څخه هاخوا سيد جمال الدين په زلمېتوب کې هندوستان ته ولاړ او ديني او عصري علوم يې نور هم تعقيب اورده کړل وروسته حجاز ته ولاړ او بو کال په عربي نړۍ کې وګرځېد په کال ۱۲۷۳ هجري کې مکې معظمې ته ولاړ او په حج ديت الله شريف مشرف شو او بيا بېرته خپل پلرنۍ ځاي افغانستان ته راغی له دې سفرونو څخه نوموړي ته يو فکر پيدا شو، چې څنګه وکولای شي، چې خپل هېواد او نور اسلامي هېوادونه د انګرېزي استعمار پر ضد راښېدار کړي او د ژغورلو لارې چارې يې کومې دي هماغه وو، چې خپلې عملي هڅې يې په دې لاره کې پيل کړې دا وخت د امير دوست محمد خان زوی امير محمد اعظم خان د افغانستان پاچا او سيدجمال الدين د سلاکار دنده پر غاړه وکړه وروسته کله، چې امير شير علي خان د دوهم ځل لپاره پاچا شو، سيد جمال الدين يې له اعظم خان سره د وتړاو په تور د انګرېزانو په اشارې او نمولو نه هېواده وتلو ته اړ کړ کله چې سيدجمال الدين، هېواد پرېښوده د خپل افغانستان د پرمختګ او سوکالۍ په اړه يې ټول وړاندېزونه او پلانونه امير شير علي خان ته وروسپارل او له امير سره يې خدای په امانۍ وکړه سيدجمال الدين نومړی هند ته ولاړ، هلته يې (رد علی الدهريين يا ناتورالېزم) په نامه خپرنيز اثر ولېکه چې طبعيت ته د رجوع د مسئلې په اړه و، چې په هغه وخت کې خلک له خدای پرستۍ څخه کفر ته تلل سيدجمال الدين زيار وويست، چې د هند د مسلمانانو او هندوانو تر منځ نفاق ته دپای ټکی ورکړي او د هندي متحدد سيد احمد خان سره يې يو ځای د خرافاتو پر ضد تبليغ کاوه د برېتانوي هند حکومت سيدجمال الدين کلکتې ته راوغوښت او په ۱۲۴۲ هجري کال کې يې برېتانيې ته تبعيد کړ نوموړي هم غوښتل، چې خپله مبارزه د استعمار په زړه لنډن کې پر مخ بوزي په لنډن کې انګرېزي دولتي مقامانو غوښتل سيدجمال الدين ته د سوډان د بادشاهي د مقام په ورسپارلو دی فاتح او غلی کړي، خو نوموړي انګرېزانو ته د دې وړاندېز په خواب کې وويل ((ستاسو دغه وړاندېز ماته دلالت ستاسو د پاګل توب په سباسي چارو کې کوي آيا سوډان ستاسو مال دی، چې بادشاهي يې ماته راکوی؟ سوډان د سوډانيانو حق دی که تاسو سوله خوښوونکي ياست نو تاسو ته لازمه ده، چې د آيرلنډ ستونزې ته ورودانګی، چې له هره پلوه تاسو ته نژدې دی)) انګرېزي دولت پرېکړه وکړه دا وار سيدجمال الدين هېواد ته وشړي فرانسويان، چې هغه هم د انګرېزانو سخت رقيبان وو، د سيدجمال الدين شخصيت ته متوجه شول او هغه ته يې په فرانسه کې د هستوګنې او سياسي فعاليت اجازه ورکړه نوموړي هلته خپلې مقالې د روس او انګرېز د استعماري سياستونو په اړه ليکل شروع کړې د وخت د مصر او ترکيې پر حکومتونو يې کلکې نيوکې کولې په دغه وخت کې د سيدجمال الدين يو نږدې همکار، چې محمد عبده نومېده، هم پاريس ته راغی دوی دواړو په ۱۲۶۳ هجري کال کې د (عروه الوثقی) د ورځپاڼې نومړی ګڼه په عربي او فرانسوي ژبو نشر ته وسپارله، چې په ډېرو هېوادونو کې د سياستوالو د پام وړ وګرځېده دا نشريه به فرانسه کې لاس په لاس د خلکو په منځ کې د لوستلو لپاره ګرځېدله نوموړي ورځپاڼه د اتلسګڼو له نشر وروسته په کال ۱۸۸۳ زېږديز کې مصادره شوه وروسته دا جريده د سيدجمال الدين د شاګردانو په همت د يوه کتاب په بڼه چاپ شوله د سيدجمال الدين ارزښتناکو کارونو څخه يو هم د ده علمي مناظره د يوه فرانسوي فيلسوف (ارنست رنان) سره د سوربون په پوهنتون کې د دين او فلسفې په باره کې وه سيد به ويل ((دينونه، چې په هر نوم وي يو بل ته ورته دي د فلسفې او دين تر منځ هېڅ ډول بخلاينه نشته، ځکه ښځ انسان ته ورزده کوي، چې عقيده ولري، ليکن فلسفه انسان له دين څخه راګرزوي)) سيد په ۱۸۸۴ زېږديز کال کې بېرته لنډن ته ولاړ او هلته يې د ايران پاچا قاجار له رسمي استازو سره مرکې وکړې او وروسته له هغې يې ايران ته د ورتګ بلنه ورکړه سيد په ۱۸۸۸ زېږديز کال کې تهران ته ورسېد د سيد په لومړنيو مرکو کې، چې د ايران له پاچا سره يې لرلې د ايران عالمان د هغه پر

شاولي قرار

تفکر راټول کړل په دې مرکو کې سيد په سپينو خبرو د ايران دولتي مقامات په خان خاني تورن کړل او له ټولو ايراني روڼ اندو او منورينو څخه يې وغوښتل، چې په يوه عمومي نهضت کې د انګرېز د استعماري پروګرامونو پر ضد ملي پاڅون وکړي همدا راز کوم وخت، چې سيد قاجار په حرم سرای کې ډېرې بې نکاح ښځې وليدلې، حرم يې مردود وباله دغه ايراني پاچا له سيد څخه د بيلتون لار خپله کړه او په يوه پلمه يې سيد آذربايجان ته ولېږه کله، چې د روس دولتي مقامات باکو ته د سيد په راتګ خبر شول د هغه هر کلی يې وکړ او له دې، چې د افغان پاچا محمد اعظم خان وزير پاتې شوی و، هغه ته سياسي پناه ورکړه سيدجمال الدين د روس له قيصر سره د نړيوال سياست په باب اوږدې خبرې تر سره کړې او په ورځپاڼو کې يې د انګرېز د استعماري سياست، په ايران کې اداري فساد او د روس د استعماري کړنلارې، په افغانستان، ايران او هند کې تودو اوبو ته د رسېدو په باره کې بې مغالې او باداښونه وليکل او خپاره يې کړل سيد د سن پټرېبورګ په ساز کې د (معنی او مناظرم بر لاسی پر ماتريالېزم باندې) په باره کې منعقې محتونه تر سره کړل روسي ژبه يې پوازې په يوه اوونۍ کې په هغه کچه زده کړه، چې په بحثونو کې يې نور ژباړونکي نه حاجت نه درلود ... سيد جمال الدين د روس قيصر قانع کړ، چې هغه ۵۰ ميليونه روس ميشته مسلمانانو ته قرآن کريم او نور ديني کتابونه چاپ کړي سيد په پيټربورګ کې د ميشتو قرغزي، ايراني او قفقازي خوانانو پر روزنې پيل وکړ، ليکن د روس دولت ډېر ژر سيد له روسيې وشاړه سيد د آلمان هېوانش ته ولاړ او په ۱۲۶۸ ل کال کې اطريش ته مهاجر شو او په ۱۲۷۰ ل کال کې بېرته لنډن ته ولاړ په لنډن کې يې د يوه مشهور هندي ليکوال ملکم خان سره په ګډه د (ضيا الخافقين) په نامه په عربي ژبه د يوې ورځپاڼې په خپرولو پيل وکړ، خو د دې نشريې مطالبو د انګرېز ګټې په ايران کې په خطر کې اچولې انګرېزانو دا ورځپاڼه د ۱۸۹۲ ز کال د مارچ په مياشت کې بنده کړه وروسته په ۱۸۹۲ ز کال کې د عثماني ترکيې پاچا سلطان عبدالحميد، سيد ترکيې ته ورويالله استامبول ته په رسېدو يو جګپوړي افسر، چې دده له هرکلي کوونکو څخه و، ته سيدجمال الدين ته ويوښتل: ستاسو اثاثيه يا سامان او لوازم مو چېرته دي؟ سيدجمال الدين ورته وويل د کاغذو او کتابونو له صندوق څخه پرته نور څه نه لرم افسر خواهش وکړ د هغو خای ماته راوښايست! سيد خپل لاس خپل ټهر ته ونيو او وې ويل، دا زما د کتابونو صندوق دی او بيا يې اشاره خپلو اغوستو جامو ته وکړ له او وې ويل، ۳ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښتون ژغورنې غورځنګ په څه ډول او ولې رامنځته شو؟

سیف الله خان مندوخیل

د ۲۰۱۸ کال د جنوري په ۳ بمه نېټه په فیسبوک پاڼو کې یو په بل پسې معلومات خپرېدل چې د نقیب الله مسید (مسعود) په نامه یو ځوان له خپلو دوو نورو ملګرو سره د کراچۍ له چېیل ګارډن سهراب ګوټ څخه پولیسو له ځان سره وړي دي. حال دا چې په کراچۍ ښار کې دا خبرې عامې وې خلکو فکر کاوه، چې پولیس تل په دې ډول عام خلک په ساده جامو کې پورته کوي

ره په دې بوه وم چې پولیس په څه ډول خلک وړي او په قانوني ډول د عدالت له پلي کېدو پرته یې له ځانه سره شمېري او معلومات یې غوښتي وو، له دوه ساعته کوښښونو وروسته هاشم خان مندوخیل په پښتون ولس خصوصاً په خوانانو چیغه وکړه چې د چهیپا سرد ځانې مخې ته راشي او تر همو به له خو تر څو چې خپل مړی ترلاسه نه کړو، ما هاشم خان مندوخیل ته زنګ وواهه، د احوال پوښتنه مې وکړه، بیا مې مخلص مندوخیل ته زنګ وواهه او له ټول جریان څخه مې خبر کړ او ور ته ومې

نقیب الله مسید

ښاني، بیا نړۍ ډېرې پېسې غواړي، که چا یې وس نه درلود، نو پر هغه د ترهګر ټور لګول کېږي او په Fake Encounter کې یې وژني

نقیب الله مسید

په حقیقت کې پرېشانې په مخه کړې وم، همداسې وخت تېرېده، چې د جنوري په ۱۶مه نېټه انګازه خپره شوه، چې نقیب الله یې وژلی دی، د شپې ۲۰۰ بجې مې خپلې فیس بوک پاڼه وکتله چې ګهیخ افغان «په روب مندوخیل کې زموږ هم فکره ملګری» په یو پوست کې د نقیب مسید د مړي د یو انځور او ورسره یوه لنډه قیصه خپره کړې وه، چې په همدې پوست کې یې زه او هاشم خان مندوخیل هم ځان ته ور غوښتي وو، اندېښه مې نوره سېوا شوه، سهار چې راپاڅېدم، عالم زیب مسعود وډیو جوړه کړې وه، او لیکلي یې و، چې د نقیب شهید مړی په کراچۍ چهیپا سرد ځانه Cool centre صدر کې ایښودل شوی دی او د نقیب الله شهید کورنۍ ته خپل مړی نه ورکول کېږي خلک وایي چې پولیسو سخت هدایات کړي دي، چې دا یو ترهګر دی، دا به په اېدهي قبرستان «د لاوارثو په هدیره» کې ښخوي، د جنوري ۱۷مه نېټه وه

د ورځې پر بوه بجه د هاشم خان مندوخیل پوستونه خپل شول چې د نقیب الله شهید د کورنۍ د موبایل ویل چې نه هم راشه له ځانه سره مې خپل یو وړوکی ترېور شفیق افغان هم راروان کړ

هاشم خان مندوخیل، ګهیخ افغان، رحمت شیرانی، ولس یار کاکړ، محمود شاه مندوخیل او د نقیب الله شهید د

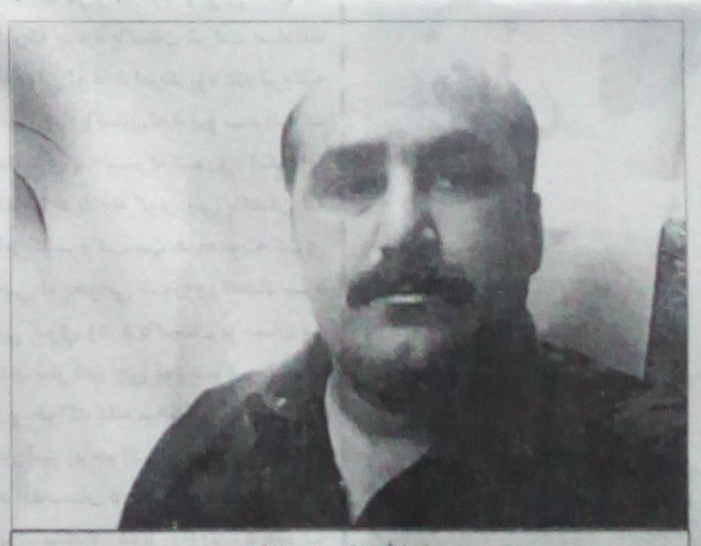

سیف الله خان مندوخیل

کورنۍ دوه تنه هم وو، په دې وخت کې بیا موږ له چهیپا والا سره خبرې وکړې، هغوی د شاه لطیف ټاؤن د پولیس تهانې خط وغوښته چې د نقیب الله شهید مړی راته وسپاري، بیا سیف الرحمن مسعود او امجد مسعود د نقیب کورنۍ د لاس لیک او خط لپاره هلته ولېږل شول، له یو څه وخت تېرېدو وروسته مو ورسره حال ونیوه، هغوی وویل چې پولیس والا نه راسره رضا کېږي، ما له هاشم خان مندوخیل سره مشوره وکړه چې یو احتجاج به وکړو، ده راته وویل چې سمه ده، خلک راوغواړه، ما د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ سیند نایب صدر سکندر خان یوسفزي او دصوبایي ډېټي سیکرټر نورالله خان ترین ته زنګ وواهه، دوی راته وویل چې د خوانانو د نېښولو فکر مه کوئ، چې موږ د احتجاج خبرې

سیف الله خان مندوخیل

ورته وکړې، پولیسو په دې شرط د نقیب شهید مړی راکړ، چې په خاموشۍ به یې ښاسي او سیده به یې خپل کلي ته وړي، بس خط یې راوړ د نقیب الله شهید مړی مو تر لاسه کړ، غسل مو ورکړ، تابوت ایمبولینس هر څه تیار شول، په فیس بوک پاڼو کې مو په ژوندي بېه ویډیوګانې شروع کړې او خبرې اترې مو پکې وکړې، له قاضي او محکمې لرې وژنه مو په کلکو ټکو وغندله د هاشم خان مندوخیل ویډیو ډېره عامه شوه بیا زموږ یو ملګری چې علي ارقم نومېده او د خبر پښتونخوا په ورځپاڼه کې یې کار کاوه، موږ ته وویل چې موږ د کراچۍ پریس کلب ته درځو، د نقیب شهید له مړي سره د پاکستان حکومت ته خپل رېکارډ کوو، هغه دا مشوره رد کړه او ویې ویل چې دا وخت د شپې ۸۰۰ بجې دي او پریس کلب پر پنځه بجې بند شوی دی، ده راته کړه چې ناسو مړی سهراب ګوټ ته یوسئ، هلته به سپرهاڼي وي بنده کړئ، چې د کراچۍ ښار تر ټولو مهمه لاره ده او هلته ټول پښتانه اوسېږي، بس موږ هم پرې غسل وکړ،

سیف الله خان مندوخیل

خو چې هلته ورغلو ماحول بدل و، ځکه چې دا د راوانور ولسوالي وه، ده له ۴۴۴ څخه ډېر خلک وژلي وو او ډېر خلک یې اغوا کړي هم وو، بس چې د جنازې لمونځ وشو، هغو خلکو له خپلې وېرې وویل چې بس ناسو خپلو کورونو ته لاړ شئ، موږ د نقیب الله شهید مړی وزیرستان ته وړو او هلته د پولیسو ګاډي هم ګرځېدل، چا دا هم وویل چې د پولیسو ټیلیفون راغی، د نقیب خپلوانو نه یې وویل چې د خلکو له منځ څخه خان وباسئ، ګڼې نور ناوان به هم درکوو، چې موږ نامېده شو، بیا مو له خپلو ملګرو سره دا فیصله وکړه چې اعلان به کوو چې ښا دې په ټول ملک کې لاریونونه وشي او په خصوصي توګه پر کراچۍ پریس کلب باندې، بیا ناسو ولېدل چې د جنوري په ۱۸مه نېټه د پاکستان په ټولو ښارونو کې لاریونونه وشول او د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ په کې ډېر مهم رول ولوباوه، څکه چې هغه وحدت پښتون تحفظ مومنټ نه و، د دې ګوند غړو ته آفرین وایم ورسره د عوامي نېشنل ګوند د NYO هم د فدا کاکړ تر څنګ به مرسته راسره وه

د یو شاعر شعر راته په یاد شو چې

د ډار په ښار کې به ښاغي ښاغي لهجه عامه کړم

زه به قیصې وکړمه داسې چې قیصه عامه کړم

خبره تر بین المللي رسنیو ورسېده د خلکو په زړونو کې هغه ډار ئو وېره ختمه شوه، چې کلونه کلونه یې درلودله

په ښا ماسپښین د حصې له لمانځه وروسته د جنوري پر ۱۹مه نېټه په سهراب ګوټ کې ډېر پراخ لاریون وشو، چې ډېرګې شمېر پښتونه کې ګډون وکړ او پاکستاني مېډیا هم راغلې وه

ماښام د تعزیتي کېمپ لګونو اعلان وشو او هم په دغې شپه پاکستاني مېډیا زموږ ملاتړ وکړو، خصوصاً جیو نیوز، شاه زیب خانزاده خانګړی راپورجیوز کړ، په دا ښا تعزیتي کېمپ کې د کرېډټ پښتون جرګې په نامه جوړ شو، راوانور له خپلې دندې وګواښل شو، دغه کېمپ په سهراب ګوټ کې د لوېې لارې تر څنګ په ډېره سوله ېزه طریقه ۱۲ ورځې فعالیت درلود د نقیب شهید پلار محمد خان کاکا به له قبایلي مشرانو سره ناست و او د هرې سیاسي پارټۍ مشران به را تلل او له موږ سره به یې غمرازي وکړه، له قاضي او محکمې پرته د سپینو خلکو وژنې په سختو ټکو وغندل شوې، په رېښتیا هم دا یو بل موږ و، چې کله د لر او بر پښتون اوغان نواب محمد ایاز خان جوګیزی صېب، د پښتون قومي جرګې کوېټر، د پښتونخوا ملي عوامي پارټۍ مرکزي رهنما راغلی او د مشر محمود خان اچکزي پیغام یې راوړی او دلته یې پښتنو ته ډېرې زړه پورې خبرې وکړې، عمران خان سراج الحق او د عوامي نېشنل ګوند مېا افتخار حسین، سینټر شاهي سید د فاټا مشران او ډېر محترم پښتانه هم راغلي وو، د دې کېمپ خرڅ مسعود قیلي ورکړ، لس میلیونه کانداري چنده یې سره را جمع کړه، په دې تحریک کې له موږ سره یو اردو ویونکی نر ځوان حسران ناصر ملګری و، حسران ناصر وکیل دی او د بشري حقوقو دغوښتلو لپاره کار کوي، دغه تعزیتي کېمپ ته منظور پښتین هم د یو عام ځوان په توګه راغلی و، د خبرو وخت مو ورکړ، ښې خبرې یې وکړې، زما په رومبي خل لیدل وسره وشول، ډېر یې متاثر کړم، د نقیب الله شهید فاتحې ته دپښتونخوا ملي عوامي پارټۍ چنیرمین ملي مشر محمود خان اچکزی راغی او د هر رنګه ملاتړ ډاډ یې ورکړ، او موږ ته یې داسې وویل چې خپل شخصي کاروبه پرېږدئ او ټول په دغه کار یې ودرېږئ، کور یې ودان

له هغه وروسته د پاکستان په سره محکمه سپریم کورټ کې د نقیب شهید کیس داخل شو، د پولیسو د آئی جي په سربراهي کې یو تفتیشي ټیم جوړ شو، قانوني کاروایي شروع شوه، د نقیب الله شهید په خلاف ټول الزامونه دروغ شول، راوانور د ۴۴۴ انسانانو قاتل ثابت، او غلی شو، سپریم کورټ د نیولو حکم وکړ، خو راوانور د ډېرو زورورو په لاس کې و، له دې ځانه منظور پښتین بېرته وزیرستان ته لاړ، هلته یې د مسعود تحفظ مومنټ په نامه خلک ګډ خوانان سره راغونډ کړل، نو ته راغلی دلته یې طاقت نور هم سېوا شو، وروسته پېښور ته لاړ، له دې ځانه بیخي ریات پښتانه

ورسره ملګري شول، چې په همدې سره د پښتون لانګ مارچ پیل او د اسلام آباد پر خوا روان شو، هلته پښتون پرلټ پیل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنیو له راپور ورکولو څخه لاس واخیست او موږ په همدې وخت کې سوشیل مېډیا محبور شوو، چې تر اوسه پورې خوانانو پر فیس بوک او یوټیوب خپله مبارزه دوامداره ساتلې ده

وروسته د اسلام آباد پرلټ ته ټول سیاسي مشران ورغلل، چې اسفندیار ولي خان او محمود خان اچکزی هم په کې وو، ولس ته یې وېناوې وکړې او هر ډول د ملاتړ نه؛ بلکې دا کار یې د خان وګڼلو، دلته د آزاد افغانستان ولس له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف غني ټوټې چې څومره تعریف یې وکړم کم دی، د نړۍ په ګوټ ګوټ کې د پښتنو او افغانانو لاریونونه چې موږ ته یې په صحیح معنا کار راکړ، او همداسې د اسلام آباد پرلټ د فبروري تر ۹مې نېټې پورې دوام وکړ، بیا د پاکستان لومړي وزیر شاهد خاقان عباسي پرلټ کوونکي د منظور پښتین په مشرۍ کې وروغوښتل او ژمنه یې ورسره وکړه چې ستا سوټولې مطالبې موږ درسره منو، تاسو پرلټ ختم کړئ

منظور پښتین

منظور پښتین پرلټ ختم نه کړ؛ بلکې چې لاتکه زه به د کېږو دکان راوتلم په مردوري کې بچت نشته بیا څه پیسې ما ورکړې او څه بیا فرید الله ورته رالېږلې وي، دوکان یې خلاص کړ، مباشت یې نه وه پوره شوې چې تورمخې راغلل، له خان سره یې یووړ او مړی یې د نورو په اوږو کورته راغی

محمد خان کاکا ډېر باغلی قبایلي مشر او غیرتي پښتون دی، بلکل لکه د مثال خان او ملالې یوسفزي پلارونه

الله دې ډېرلو لږ او برو پښتنو په سیمه کې سوله راوړي

نوټ دغه لیکنه په ننني افغانستان اوونیزې کې هم چاپ شوې ده

د پښتون مترقي لیکوال ادبي ټولنې دېره اسماعیل خان څانګې په پښتون لانګ مارچ کې ډېر به رول وو، د ملګري شوکت عزیز وزیر ترانه «دا څنګه ارادې ده» باندې پښتون پرلټ ته یو لوې انرژي وبخښله

انقلاب انقلاب انقلاب آزادي آزادي آزادي

موږ پښتون مترقي لیکوال ادبي ټولنې ته افرین وایو

د نقیب شهید ډاګې ژوند

نقیب الله د منځنۍ پښتونخوا «فاټا» جنوبي وزیرستان مکین اوسېدونکی و، په قام مسید (مسعود) و، د پلار نوم یې محمد خان مسید دی، یو بل ورور چې تر نقیب الله مشر، فرید الله نومېږي او په عربو کې په مزدوري بوخت وي، نقیب الله خپلې مورکۍ نسیم الله بللو، د نقیب الله واده شوی و، دوې لوڼې او یو زوی هم لري، نقیب الله ډېر امن خوښونکی، نرم او خوږ ژبی انسان و، په خپل ژوند کې یې د ښو جامو، انځورونو، مېنو خوانانو انځورګرۍ سره ډېره مینه درلوده، فیس بوک یې په ډېر تماشه انداز کارولو، چې ۲۵ زره فالورز لري، دلته په کراچۍ کې له تېرو انو کلونو راهیسې په مزدوري بوخت و، د هغه پلار محمد خان کاکا سره زما ډېر ملاقاتونه شوي دي، یو ورځ یې ډېرې قیصې راته وکړې د کاروبار په اړوند یې راته وویل چې نقیب الله خوږ سړی و، پلار یې ویل چې نقیب الله مې ډېر نه تنګولو، چې څه یې راوړ مابه ورته وویل صحیح ده، بیا یې یوه ورځ راته وویل

منظور پښتین

خوشې کړې، همدارنګه د روب، کلا سیف الله او کوټې د کېدونکي جلسې کټ شوي غیر قانوني FIRs دې ختم کړل شي، اوس دا تحریک مخ په وړاندې روان دی، که د پاکستان چلوونکو د عقل له بوهې څخه کار وانه خېست، نو دا به د دوی په ډېر تاوان تمام شي او دوی به په زېواله کچه نور هم پاڼې راشي، دا خبره خو تر لمر سپینه ده چې د ظالم او مظلوم په جنګ کې بریالیتوب همېشه د مظلوم وي، نو دا جهان ته معلومه ده چې موږ پښتانه مظلوم یو

زموږ د تحریک یوه بله مهمه برخه

د پښتون پرلټ ختم نه کړ؛ بلکې د پښتنو د ملګرو د ګډون سره د پښتون لانګ مارچ پیل او د اسلام آباد پر خوا روان شو، هلته پښتون پرلټ پیل شو

په دې وخت کې د پاکستان رسنیو له راپور ورکولو څخه لاس واخیست او موږ په همدې وخت کې سوشیل مېډیا محبور شوو، چې تر اوسه پورې خوانانو پر فیس بوک او یوټیوب خپله مبارزه دوامداره ساتلې ده

وروسته د اسلام آباد پرلټ ته ټول سیاسي مشران ورغلل، چې اسفندیار ولي خان او محمود خان اچکزی هم په کې وو، ولس ته یې وېناوې وکړې او هر ډول د ملاتړ نه؛ بلکې دا کار یې د خان وګڼلو، دلته د آزاد افغانستان ولس له موږ سره او د ولسمشر محمداشرف غني ټوټې چې څومره تعریف یې وکړم کم دی، د نړۍ په ګوټ ګوټ کې د پښتنو او افغانانو لاریونونه چې موږ ته یې په صحیح معنا کار راکړ، او همداسې د اسلام آباد پرلټ د فبروري تر ۹مې نېټې پورې دوام وکړ، بیا د پاکستان لومړي وزیر شاهد خاقان عباسي پرلټ کوونکي د منظور پښتین په مشرۍ کې وروغوښتل او ژمنه یې ورسره وکړه چې ستا سوټولې مطالبې موږ درسره منو، تاسو پرلټ ختم کړئ

منظور پښتین

منظور پښتین پرلټ ختم نه کړ؛ بلکې

علامه سیدجمال الدین افغان دختیځې نړۍ ځلانده ستوری...

دا زما د کالبو صندوق دی...!؟ ترکي دولت سید ته د بیوونې او روزنې په وزارت کې د استاذ منصب ورکړ، مصاحبین یې وایي «سید مجرد و، عفیف النفسه و، لمونځ ګذاره و، او تل به په اوداسه ګرځېده، لږ خوب یې کاوه، په ورځ کې یې یوازې یو ځل خوراک کاوه، قوي او چټکه حافظه یې درلوده او په استدلال به یې خبرې کولې.» خو د نورو دولتي حسودو او بخیلو اراکینو د منفي تبلیغ له کبله یې یو ډول نظر بند ژوند کولو کوم وخت، چې د ایران پاچا ناصر الدین شاه د سید د یوه زنه کوونکي میرزای کرماني په واسطه په قم کې ووژل شو، د سید موقعیت په ترکیه کې نور هم وریسې کړکېچن شو او ژوند یې دیو بندي په شان تېرېده هغه وو، چې د ۱۲۷۶ ل (۱۸۹۷) ز کلونو ترمنځ د کب میاشتې په اتلسمه نېټه د ۵۰ کلونو په عمر د سرطان د مرض له کبله یې ځان حق ته وسپارله، لیکن یو شمېر خلکو عقیده لرله، چې سید ته یې زهر ورکړل او شهید یې کړ او د ترکیې داستانبول د مشایخو په جرګه کې خاورو ته وسپارل شو اروا یې دې تل پاده او ښاده وی او لوی الله دې پخپلو پیروانو کې وشمېري افغان شاهي دولت د ۱۳۲۷ ل کال د تلې میاشتې پر اتلسمه د سید مړی له ترکیې څخه خپل ګران وطن افغانستان ته را راوړ او په درنښت سره یې د کابل په پوهنتون کې خاورو ته وسپاره. محمود خان طرزي په خپل کتاب کې لیکي «علامه سید جمال الدین افغان د عرفان یو کان یا معدن و، هغه اووه میاشتې، چې ما له سید سره تېرې کړې داوباوو کلونو سیاحت ارزښت لري...» اوس همدغه زموږ ګران محمود خان وه، چې شهزاده امان الله خان ته یې د سید افکار تشریح کړل او غازي امان الله خان یې دې ته وهڅاوه چې تېرې کوونکي انګرېز ته برېنده توره په لاس پګر ته ورو وځي او مبارزه ورسره وکړي او د خپل هېواد سیاسي آزادي ورنه واخلي، نوځکه دا وبلای شو چې د تاریخي افغانستان د استقلال متفکر علامه محمود خان طرزي او د استقلال ګټونکي اعلیحضرت غازي امیر امان الله خان نواره د سید شاګردان او په ۱۹۱۹ ز کال کې د افغانستان آزادي دعلامه سیدجمال الدین افغان دفکرې زېږنده او په واقعیت کې د ملي مبارز سید جمال د دوو شاګردانو تبلیغاتي مبارزه په پایله کې په لاس راغلې ده.

دعلامه سیدجمال الدین افغان په اړه له یادو واقعیتونو څخه دا ښکاره کېږي چې هغه دافغانستان دډېرو زړه ورو، روڼ آندو، علمي، ملي، سیاسي او وبارلو شخصیتونو له ډلې څخه ګڼل کېږي او خپل ګران هېواد افغانستان او خلکوته یې سترو بارونه په برخه کړي او نه یوازې یې په افغانستان، بلکې دنړۍ په نورو هېوادونو کې هم دنړۍ دخپلاګرو، ښکیلاګرو، نیواکګرو او استعمارګرو ګروخواکولو پرضد دخلکو دازدې غوښتنې، اسلام پالنې او وطن پالنې لوړ احساسات پرزېتو خپو او خوځښتو راوستل او په دې برخه کې یې دخلکو دویښولو او پوهولو لپاره زېښتې خدمتونه سرته ورسول چې خلک پرې تل وباړي لکه چې دافغانستان مشهور شاعر ګل پاچاه الفت افغانستان ته له ترکیې څخه دعلامه سیدجمال الدین افغان دجنازې د راوړلو پرمهال دغه علامه ته په خطاب کې څه به ویلی دی:

یې حسابه خاځکي توی په بحرو پرشي

له تکونو کروړونو یو ګوهرشي

مینې راوړې ډېر زامن ډېر اولادونه

یو یادوه یې افلاطون او سکندر شي

ډېر پوهان ورته سرټېټ په شاګردۍ کړي

ډېر شاهان یې په تعظیم مخې ته ورشي

هې نوم هسې نشان یې شي په برخه

چې لوی فخر دملت اوخپل تېرشي

دختیځې نړۍ نابغه او دعمل او نظر اسلامي فیلسوف علامه سید جمال الدین افغان په دې نړۍ کې دا استعماري واکمنۍ په دوره کې زموږ ددغې ادعا ثبوت یوبل ژوندی مثال دی چې دنړۍ ښکیلاګرو، زېښا ګرو، نیواکګرو او استعمار ګرو خواکونو دافغانستان دحماسه زېږوونکي او هستوونکي هېواد درېښتینو خدمتګارانو او واقعي نجیبانو دپښو غورځونو او بدنامولو لپاره له راز راز شومو توطیو او پاروونکو تبلیغاتي وسیلو څخه تل کار اخیستی دی او تل به یې یاد دکاغذ پرمخ باقي پاتې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ادب ، تاریخ او فولکلور

پر توري کرښې، سپینې خبرې

دوهمه او وروستۍ برخه

ډاکټر هیملتون، چې لومړی انګرېزان وو لیکوال ډېر داسې دلایل راوړي ،چې امیر دا مهال سخت ناروغ د حافظې توازن یې له لاسه ورکړی او د هېڅوکو په درد اخته و، هره دویمه خبره پرې بنده لګېده. لیکوال دا پوښتنه مطرح کوي، په داسې حال کې چې امیر د خپل حاکمیت ټپاره په کور دننه وړې وړې سرداري خنډې کړې، د خپل حاکمیت ساحه یې پراخه کړه، ځنګه دې ته حاضرېدلای شو چې د خپلې خاورې یوه برخه پردیو ته وبښي، همدغه پوښتنه یې چې د کتاب په پیل کې مطرح کړې وه، په وروسته برخو کې یې ورته مستدلل ځوابونه ورکړي دي

له هوکړه لیک وروسته حالت:

لیکوال پر دې ټینګار کوي چې دا هوکړه لیک هېڅکله هم د پولو د ثبیت لپاره نه و برابر شوی، نه د انګرېزانو امپراتوري دا غوښتل او نه امیر، ځکه انګرېزان په دې پوهېدل چې د مصنوعي پولو جوړول او بیا د هغو ساتنه له حقوقي، پوځي او اقتصادي پلوه اسانه کار نه دی، په دې تړون او تړي وروسته پولو اسادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده، نه له برېتانوي هند سره د دې خمکو د الحاق مسئله ده په دې برخه کې د انګرېزانو د هغه وخت د لومړیو وزیرانو، دېهرنیو چارو وزیرانو، ځینو سفیرانو، پوځیانو او ژورنالیستانو نظرونه هم د سند په توګه راوړي دي. لیکوال وایي چې کله هم د تزاري روسیې او افغانانو تر منځ پولې ثبیت شوې او هصدې انګرېزانو په کې حضور درلود، نو بیا تر نه پورې هېڅکله هم کوم لوري د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له ۱۸۹۳م کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې څو خله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او بوارې د برېتانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ با اغېزې موقته ساحه په ګونه کوي

سر ویلم کیبر فراسر ټایټلر وایي ((دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافیې او ټکلاري له مخې بې منطقه ښکاري))

لوییس دوبري وایي ((دا د یوې مصنوعي کرښې نر ټولو ښه انځور دی چې یوه کلتوري سیمه سره نېلوي))

د برېتانیا د کورنیو چارو پخواني وزیر او بیا وروسته لومړی وزیر هربرت اسکویټ وایي ((دا قوانین ټول ټپوال اصول، ټولیز عدالت او ټولیز مفهوم تر پښو لاندې کوي))

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په رسمیت وپېژني، چا ورته غاړه نه ده ایښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی کله چې پاکستان د یوه لوی دولت په توګه ظهور کاوه، نه هغه یوه اوونی دمخه افغانستان برېتانوي هند نه په رسمي ډول احتیاج وکړ او په کې یې وویل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برېتانوي هند نر کنټرول لاندې پښتو لپاره باید د ټولپوښتې خانګړی صندوق کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که برته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره یو ځای کېږي ؟ له پاکستان او هند سره خو د یو ځای کېدو خبره هېڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډیپلوماتانو اووه ورځې په منځوتر ډول په لندن کې د برېتانیا د بهرنیو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره یې د جلا شویو سیمو د برته الحاق غوښنه وکړه. انګرېزانو کېښودل شي چې دوی مستقل هېواد غواړي او که برته له خپل پلرني هېواد (افغانستان) سره یو ځای کېږي ؟ له پاکستان او هند سره خو د یو ځای کېدو خبره هېڅ مطرح نه وه

د پاکستان له جوړېدو سره سم افغان ډیپلوماتانو اووه ورځې په منځوتر ډول په لندن کې د برېتانیا د بهرنیو چارو له وزارت سره خبرې وکړې او له خپلې خاورې سره یې د جلا شویو سیمو د برته الحاق غوښنه وکړه. انګرېزانو د ډیورنډ کرښې د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له ۱۸۹۳م کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې څو خله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او بوارې د برېتانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ با اغېزې موقته ساحه په ګونه کوي

سر ویلم کیبر فراسر ټایټلر وایي ((دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافیې او ټکلاري له مخې بې منطقه ښکاري))

لوییس دوبري وایي ((دا د یوې مصنوعي کرښې نر ټولو ښه انځور دی چې یوه کلتوري سیمه سره نېلوي))

د برېتانیا د کورنیو چارو پخواني وزیر او بیا وروسته لومړی وزیر هربرت اسکویټ وایي ((دا قوانین ټول ټپوال اصول، ټولیز عدالت او ټولیز مفهوم تر پښو لاندې کوي))

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په رسمیت وپېژني، چا ورته غاړه نه ده ایښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی کله چې پاکستان د یوه لوی دولت په توګه ظهور کاوه، نه هغه یوه اوونی دمخه افغانستان برېتانوي هند نه په رسمي ډول احتیاج وکړ او په کې یې وویل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برېتانوي هند نر کنټرول لاندې پښتو لپاره باید د ټولپوښتې خانګړی صندوق

دي تړون او تړي وروسته پولو اسادو کې د نفوذ ساحه ذکر شوې ده، نه له برېتانوي هند سره د دې خمکو د الحاق مسئله ده په دې برخه کې د انګرېزانو د هغه وخت د لومړیو وزیرانو، دېهرنیو چارو وزیرانو، ځینو سفیرانو، پوځیانو او ژورنالیستانو نظرونه هم د سند په توګه راوړي دي. لیکوال وایي چې کله هم د تزاري روسیې او افغانانو تر منځ پولې ثبیت شوې او هصدې انګرېزانو په کې حضور درلود، نو بیا تر نه پورې هېڅکله هم کوم لوري د اعتراض غږ پورته نه کړ، خو د ډیورنډ کرښې په باب له ۱۸۹۳م کال وروسته په ۱۸۹۸، ۱۹۰۵، ۱۹۱۹، ۱۹۲۱، ۱۹۳۰ کلونو او نورو وختونو کې څو خله له هر افغان واکمن سره د بیا بیا تائید او تصدیق په باب خبرې شوې دي، دا د دې مانا ورکوي چې دا کرښه کومه طبیعي پوله نه وه او بوارې د برېتانوي هند او افغانستان د امیر د نفوذ با اغېزې موقته ساحه په ګونه کوي

سر ویلم کیبر فراسر ټایټلر وایي ((دا کرښه د قوم پېژندنې، جغرافیې او ټکلاري له مخې بې منطقه ښکاري))

لوییس دوبري وایي ((دا د یوې مصنوعي کرښې نر ټولو ښه انځور دی چې یوه کلتوري سیمه سره نېلوي))

د برېتانیا د کورنیو چارو پخواني وزیر او بیا وروسته لومړی وزیر هربرت اسکویټ وایي ((دا قوانین ټول ټپوال اصول، ټولیز عدالت او ټولیز مفهوم تر پښو لاندې کوي))

د افغانستان پر هر حکومت چې هر څومره فشار راغلی چې دا کرښه په رسمیت وپېژني، چا ورته غاړه نه ده ایښې، ان د ډېرو کمزورو حکومتونو واکمنو هم دا کار نه دی کړی کله چې پاکستان د یوه لوی دولت په توګه ظهور کاوه، نه هغه یوه اوونی دمخه افغانستان برېتانوي هند نه په رسمي ډول احتیاج وکړ او په کې یې وویل چې له ډیورنډ کرښې اخوا د برېتانوي هند نر کنټرول لاندې پښتو لپاره باید د ټولپوښتې خانګړی صندوق

د ډیورنډ کرښې حل لاري لیکوال خپل اثر له یوه هدفمن مسیره پیل کړی او پر یوه هدفمن او هیله من بهیر یې پای ته رسولی دی. لیکوال د یوې نتیجې په توګ وایي چې د افغان عمیري د دومره اوږدوالي یو اساسي علت ډیورنډ کرښه ده، که چېرې دا کرښه نه وای، افغانستان به د لویې لویې ډګر نه وای، په افغانستان کې به جګړې نه وای، افراطیت به نه وای، د روسانو او امریکانیو برغلونو ته به زمینه نه برابرېده او د نړۍ ګې شمېر هېوادونه به د افغانستان په کړکېچ کې نه راټاله کېدل، دی وایي چې په سیمه کې پاکستان هغه نوی هېواد دی چې له پیله یې د خمکښونې سترانېژي درنودله، دی وایي کوم ظلمونه چې پاکستاني پوځیانو پر پښتو کړي، هېڅ برغلګر نه دي ترسره کړي. لیکوال دا ادعا ثابتوي چې پاکستان د خمکښونې شوق لري. د هند او افغانستان پراخې خمکې یې لاندې کړې دي، بیا وایي ((تر هغه پورې چې پاکستان له خمکښې پلوه مهار او راکم نه شي، په دې منطقه کې طبیعي ثبات نه راځي. دی د پېړیو

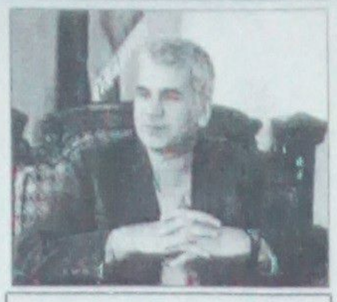

پوهاند اسمعیل یون

مکتی برکتاب چاپ شده (دری افغانی)

حیات الله حلیم

په اوردو کې (آمو) او (اباسین) د افغانانو طبیعي پولې بولي او له نړۍ څخه غوښتنه کوي چې د دې هدف لپاره له افغانانو سره ودرېږي. دی په دې برخه کې د برېتانویانو ډېر اعترافات هم یادوي، لکه یو برېتانوي جنرال سرجیمز کوټران چې ویلي وو ((زموږ د امپراتورۍ طبیعي پوله اباسین دی چې بل څوک یې د نیولو جرئت هم نه شي کولای)). لیکوال وایي د خاورې همدې ټیلنون افغانستان کمزوری ساتلی او نه شي کولای په سیمه ییزه او نړیواله کچه خپل حقوق ترلاسه کړي. دی په دې نظر دی چې نړیوال زېرخواکونه په اوسني شکل نه پاتې کېږي، امریکا ورځ تر بلې پخوانی زور او خواک له لاسه ورکوي، چین او روسیه په سیمه ییزه او نړیواله کچه د دوو نویو زېرخواکونو په توګه راڅرګندېږي. لیکوال په دې خبره هم حواشیني شکاره کوي چې د پښتنو په ناب په خپله د دوی نه خوا ډېر کم اثار لیکل شوي او هغه هم اکثره بیرته له منځه تلي دي او د بهرنیو له خوا چې کوم اثار لیکل شوي، اکثره یې فلتر شوي او د هغو د ګټو انځورونه کوي. راجیف ډوګرا د طالبانو پر وړاندې له امریکا سره د پاکستان شرکت صادقانه نه بولي او دا د امریکا یوه غټه تیروتنه ګڼي چې پاکستان ته د یو سترانېژیک ملګري په سترګه ګوري. لیکوال امریکا ته یادونه کوي چې پاکستان له امریکا سره کې مټ همغه لوبه کوي چې له پخوانې شوروي اتحاد سره یې کړې وه. د پاکستان پوځیان په دې نظر دي چې موږ د نړۍ یو ستر زېرخواک دلته مات کړی او اوس د بل ستر زېرخواک نوبت دی. لیکوال د افغانستان د حقوقي داعي لپاره ټول مستدلل دلایل راوړي، د هغو په پای کې د حبلو خبرو د نچوړ په توګه د دې یادونه کوي چې د دې ټولو دلایلو برېا هله ممکنه ده چې یو قوي او غښتلي افغانستان جوړ شي او د قوي او غښتلي افغانستان جوړېدل بیا هغه وخت ممکن دي چې ډیورنډ کرښه له منځه لاړه شي او افغانستان خپلو طبیعي پولو ته ورسېږي

د پښتو قاموس څرنګوالی

لومړنۍ او وروستۍ برخه

عبدالکریم (رحیمزی)

زبان ازبدو پیدایش خود وسیله افهام وتفهیم دربین انسان ها و جوامع بشری بوده ، لیکن تمام زبان های جهان همزمان یکسان نبوده وروی همرفته نظربه مهاجرت ها ازقدیم بشربه مناطق و جغرافیای دیگری نقل مکان گردیده که به این اساس تنوع و تغییرات در زبان ها بوجود آمده است ودرپهلوی این تغییرات با گذشت زمان درقالب هرزبان لهجه ها ی متفاوت نیزبوجود آمده است ، درجهان امروزی درحدود هزاران زبان با تکلم کاملاً متفاوت وجود دارد که برعلاوه تفاوت تکلم به رسم الخط های جداگانه نیزتحریرمیگردد رسم الخط عربی ، انگلیسی ، روسی و چینایی رسم الخط های معروف جهان میباشند ، ناگفته نباید گذاشت که در داخل رسم الخط های که در فوق از آن تذکر به عمل آمد صد ها زبان معروف جهان شامل میباشند که ازجمله یکی زبان (دری افغانی) میباشد که به رسم الخط عربی تحریرمیگردد و از قدیم الایام در مناطق آسیایی مرکزی به آن تکلم میشد و نیزمادرزبان فارسی ایران کنونی وتاجکی ماورا النهرمیباشد فی الجمله زبان دری اززمان آریایی را زاده زبان فارسی میدانند ، در ایران تلاش های گسترده ی فرهنگی و تبلیغاتی جهت تعمیم وگسترش زبان فارسی براه افتیده بود وهجوم نشرات و کتب ایرانی نیزبه افغانستان خاصتاً دردهه های (چهل تا شصت هجری شمسی) ذهنیت های عامه رادرتألید تا آگاهانه ی کلمه ی (فارسی) و ارجحیت آنرا به زبان (دری) دراندیشه جامعه شکل داده وبه عنوان یک اسم با مسمی ، جای گرفت . نفوذ فرهنگی ایران نه تنها درمحدوده اندیشه ها وزبان عام مردم جای گرفت بلکه حتی درسطح اکادمیک وتحقیقاتی نیزاثرگذاشت ونوشته ها وتحلیل های ادیبان ومحققین ادبیات دری را نیزبا این باورآماده ساخت تا برای زبان دری پیشوند (فارسی دری) را بارگو کنند و ترکیب این کلمه ، هویت زبان دری را درموازنه ی برداشت های انفرادی نویسنده گان قرار داد . در دهه های هفتاد و هشتاد خورشیدی جنگ های خانمانسوز و گسترش اختلافات عمیق زبانی و قومی باعث شد تا دری زبانان افغانستان ناآگاهانه فارس زده شوند و پیوندی به آن طرف دهند این برنامه نفوذی فرهنگی نه تنها اصالت زبان مارا حدشه دار میسازد بلکه آینده گان مارا نیز در سرگردانی و بی هویتی قرار میدهند و نسل های آینده افغانستان نمی توانند با وضاحت و استدلال از داشته های فرهنگی و زبانی خویش به دفاع بپردازند کتاب سودمند دری افغانی یا پیشینه ومقال زبان دری که به اهتمام مصطفی عمر زی به زیورچاپ آراسته شده در حقیقت تحقیق گسترده بالای اصالت زبان دری افغانی میباشد این کتاب که توسط محترم عمرزی کمپوز و دیزاین نیز گردیده در مطبعه اسد دانش به تیراژ یک هزار جلد چاپ گردیده که حق نشرآن نیز برای ناشر محفوظ میباشد

خبره د قاموس جوړونه ډېر سنوړمن کار دی او نیوکې آسانه که چېرې له داسې تیروتنو سره سره چې پښتو ژبې ته زیاتمې نه وي، یو بل افغان چې د افغانستان د علومو له اکاډمۍ سره یې نږدې او نه درنود او خپل شخصي وخت او پانګه یې د داسې قاموس په جوړولو کې لګولې وای، نو به کیدای ورته ویلې وای، خو دغه قاموس خوارلس زېرهانو لیکلې چې راز راز علمي رګې لري او د هېواد په کچه د علومو پرانګې نه خوا خپرې شوې. دغو زېرهانو به خپل څومره سرکاري یا رسمي وخت د دې پر لیکلو تېر کړی وي او څومره تنخواوې به یې اخیستې وي، خو سوه چاپنګې چای او څومره پتاسې به یې چېچلې وي، خو د دې په بدل کې یې داسې څه هېوادوالو ته وړاندې کړي چې له لومړۍ پاڼې څخه نیولې تر وروستۍ پورې له هر راز غلطیو څخه ډک بو پښتو تشریحي قاموس نه، بلکې د یو نیمګړي خای دایرةالمعارف سربېره، د پښتو ژبې د ګرډودونو او بېلابېلو ژبو همانیزه داسې قاموس دی چې د پښتو ژبې د لا کمزورولو لپاره ډېر امېزمن دی او کار اخیستونکی یې نه یوازې سړی، بلکې سربېدال هم شي. هېله نرم چې نسوی پښتو تشریحي قاموس دغسې سنوړنې او تېروتنې ونه لري

(c) ketabton.com: The Digital Library

په لویو جرګو کې د افغان ښځو ونډه

گل آغا احمدي

د افغانستان په سیاسي بهیر کې د ښځو ګډون ډېرې هڅې او ټینګې لړې او تر دې مهاله هېڅکله د افغان ښځو ګډون د دوی د واقعي ټولنې په تناسب په سیاسي بهیرونو کې په نظر کې نه دی نیول شوی او افغان ټولنه یوه نارینه سالاره ټولنه ګڼل کېږي. د افغانستان په تېر تاریخ کې له افغان ښځو سره دوه ډوله چلند شوی. په دې ډول چې یو شمېر حاکمانو او سیاسي رژیمونو افغان ښځو ته په سیاسي بهیرونو کې سمبولیک استازیتوب ورکړې او د ښځو د حقوقو ځینې برخې یې په رسمیت پېژندلې دي. دغې کېګوري حاکمانو د ښځو حقونو ته درناوي څرګند کړی او د دوی حضور په سیاسي صحنه او لویو جرګو کې ضروري ګڼي، خو د دې برعکس د افغانستان هغو حاکمانو، تنظیمونو، جنګي ډلو، رژیمونو، یا خوځښتونو د هېواد په سیاسي بهیر او لویو مجلسونو کې افغان ښځې په چورلټه توګه له سیاسي او ټولنیزو حقونو څخه بې برخې کړې چې دغه راز حقوق په رسمیت نه پېژني او د مختلفو دلایلو له مخې یې افغان ښځې په سیاسي محافلو کې له برخې اخیستلو څخه محرومې کړې دي. د لومړي کېګوري دمشرانو او رژیمونو له جواد د افغانستان په استازیتوب د څرګندولو په موخه یې هڅوی ته په لویو جرګو کې برخه ورکول یو دوډګرځولی چې په دې لیکنه کې نه یې یادونه و شي

د غازي امان الله خان د وخت لویه جرګه

د غازي امان الله خان دواکمنۍ پرمهال لویه جرګه چې په ۱۳۰۱ هجري لمریز کال یې د افغانستان د عالیه دولت د اساسي نظامنامې په نامه د افغانستان د دولت لومړنی اساسي قانون تصویب کړ، د وخت د پاچاه اعلیحضرت غازي امان الله خان د مېرمې ملکې ثریا په ګډون نو شمېر ښځو هم د همدې جرګې د غړو په توګه په کې ګډون کړی وو او د دې جرګې د ټولو غړو شمېر ۱۰۰۰ تنه وو

د محمد ظاهر شاه د وخت لویه جرګه:

په ۱۳۴۳ کال کې چې د وخت د پاچاه اعلیحضرت محمد ظاهر شاه د ملت د بابا واکمني وه، د یوې لویې جرګې په ترڅ کې د افغانستان اساسي قانون تصویب شو په دغې لویه جرګه کې چې د غړو شمېر یې ۴۵۲ تنه وو، ۶ ښځو استازو د پاچاه د فرمان پر بنسټ پکې ګډون کړې و، چې ۲ یې د مشورتي کمېسیون د غړو په توګه او ۴ یې د انتصابي غړو له حملې څخه وې

د محمد داودخان د وخت لویه جرګه:

د افغانستان د لومړي جمهور رئیس شهید سردار محمد داود خان د واکمنۍ پر مهال او د جمهوري رژیم په لویه جرګه کې ۱۲ ښځو ګډون درلود. دغه جرګه چې په ۱۳۵۵ هجري لمریز کال جوړه شوې وه، د ټولو غړو شمېر یې ۳۴۹ تنه وو او سردار محمد داودخان یې د جمهور رئیس په توګه تایید کړ

د تېرک کارمل او نجیب الله د وخت لویې جرګې: هغه لویې جرګې چې په ۱۳۶۴، ۱۳۶۶ او ۱۳۶۸ کلونو کې د سرک کارمل او ډاکټر نجیب الله د واکمنۍ پر مهال جوړې شوې دي، د اعلې ثریا پرلیکا په وینا په بادو جرګو کې د ښځو حضور فعال وو او د غړو یوه برخه یې ښځینه وو تشکیلوله باید وویل شي چې اعلې ثریا پرلیکا هغه مهال د افغانستان د خلق دیموکراتیک ګوند په ښځینه څانګه کې یوه فعاله غړې وه. دغه خبره د بي بي سي راډیو د پښتو او فارسي خپرونو په آرشیف کې ثبت ده

د مجاهدینو او طالبانو د وخت غونډې د اهل حل و عقد د غونډې په شمول هغه شمېر دیني او ټولنیزې غونډې چې تر مختلفو نومونو او عنوانونو لاندې له ۱۳۵۸ کال څخه تر ۱۳۸۰ هجري لمریز کال پورې مجاهدینو او بیا طالبانو د هېواد د نه یا بهر جوړې کړې دي، د لویې جرګې نوم نه دی وزکړ شوی او په هغو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه همدارنګه واک ته له رسېدو څخه د مخه د مجاهدینو د تنظیمونو په هر ډول سیاسي، تعلیمي، اجتماعي او هراړخیزو فعالیتونو کې د ښځینه وو د ګډون اندازه صفر وه او د افغان ښځو حضور نه یې په خپلو فعالیتونو کې هېڅ ډول ځای نه و، ورکړی کله چې په ۱۳۷۱ هجري لمریز کال په کابل کې د اړواساد حضرت صبغت الله مجددي او شهید برهان الدین ربانی په مشرۍ د اسلامي دولت په نامه د مجاهدینو د ځینو ډلو واکمنۍ پیل شوه نو ورسره سم په کابل او ځینو ولایتونو کې د جهادي تنظیمونو جېلمنځي کورښو جګړو روږ و بیو، چې بیا هم ښځینه وونه د هېواد په سیاسي او اجتماعي ځای کې مناسب ځای نه و، له سیاسي او ټولنیزو چارو څخه محرومې شوې په روانو چارو کې یې د حضور او برمختګ زمینه ډب شوه طالبانو هېڅ ځینو لیکو او فعالیتونو کې د ښځینه وو د حضور لپاره هېڅ ځای نه درلود او کله چې په ۱۳۷۵ هجري لمریز کال د ملا محمد عمر په مشرتابه د طالبانو د اسلامي امارت واکمنۍ په کابل کې پیل شوه نو ورسره سم یې نه ټولو دولتي او تعلیمي ادارو څخه د ښځینه کارمندانو، سوونکو، محصلینو او زده کوونکو حضور په ۱۳۸۲ کال په کابل کې جوړه شوه ۵۰۰ غړي یې درلودل چې ۱۰۰ یا ۲۰ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلول

۳ د افغانستان او پاکستان تر منځ د امن سمه پېره جرګه چې په ۱۳۸۴ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه، له افغانستان او پاکستان څخه ۷۰۰ غړو ګډون په کې کړی وو ،چې د دواړو هېوادونو په غړو کې یو شمېر ښځینه غړې هم وې

۴ د سولې ملي مشورتي جرګه چې په ۱۳۸۹ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په خیمه کې جوړه شوې وه ۱۶۰۰ کسانو ګډون په کې کړي وو، چې ۴۰۰ غړې یې ښځینه وې

۵ ضمیمې لویه جرګه چې په ۱۳۹۰ کال کې جوړه شوې وه، له ټول هېواد څخه ۲۳۰۰ کسانو ګډون په کې کړي وو چې ۱۸ سلنه یې ښځینه غړو تشکیلوله

۶ مشورتي لویه جرګه چې په ۱۳۹۲ هجري لمریز کال په کابل کې د لویې جرګې په تالار کې جوړه شوې وه، د غړو شمېر یې ۲۱۰۰ تنه وو چې ۴۰۰ تنه غړې یې ښځینه وې

په ملي ښځنو کې د افغان ښځو ونډې

ضروري ده، چې په دې ځای کې یو شمېر هغه سلنې یادې شي چې له ۱۳۸۱ هجري لمریز کال وروسته د لویو جرګو په شمول په ځینو ملي نهادونو کې د افغان ښځو د ګډون لپاره په نظر کې نیول شوې دي لکه

۱ په بېړنۍ لویه جرګه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۲ د اساسي قانون لویه جرګه کې د ښځینه وو ګډون ونډه ۲۰ سلنه

۳ په جمهوري ریاست، ملي شورا او ولایتي شوراګانو کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۴۰ سلنه

۵ د وګړي جرګې په وکالت کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۷ سلنه

۶ د مشرانو جرګې په وکالت کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۲ سلنه

۷ د سولې د ملي مشورتي جرګې په غړیتوب کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۵ سلنه

۸ د افغانستان په دولت کې د ښځینه کارمندانو ونډه ۲۴ سلنه

۹ د افغانستان د دولت په سطح د تصمیم نیولو ونډه ۹ سلنه

۱۰ د روغتیا په سکتور کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۴ سلنه

۱۱ د امنیت په سکتور کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۵ سلنه

۱۲ د عدلي او قضایي چارو په سکتور کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۱۰ سلنه

۱۳ د زده کوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۳۷ سلنه

۱۴ د ښوونکو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۲۸ سلنه

۱۵ د محصلینو د سکتور په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۱۸ سلنه

۱۶ د پوهنتون د استادانو په برخه کې د ښځینه وو د ګډون ونډه ۱۵ سلنه

د افغانستان د سرشمېرنې د ملي اداري د معلوماتو پر اساس د ملکي خدمتونو شاوخوا ۴۰۰ زره کارکوونکو له ډلې څخه ۹۰ زره یې ښځینه دي او په ۱۳۹۷ هجري لمریز کال کې په ملګرو ملتونو کې د افغانستان دایمي استازي هم ښځه پاکل شوې ده

اخځلیکونه

۱ زنان افغان در ده سال گذشته، لیکنه/ د افغانستان د رسنیو مرکز

۲ د افغانستان د احصایي مرکزي اداره، د ۱۳۹۷ هجري لمریز کال راپور

۳ افغان، ښکلا، د حامد کرزي په دوره کې د ښځو پرمختګ، لیکنه، ټول افغان ویب پاڼه،

۴ د ښځو چارو وزارت، بریښنا پاڼه،

۵ د ملګرو ملتونو د یونیفیم راپور

۶ بي بي سي راډیو، د پښتو او فارسي خپرونو ویب پاڼې

د هالیوود ستوري د مهاجرو په کمپ کې یوه اوونۍ تېره کړې

د هالیوود امریکایي ستوري کتي هولمز، له خپلې ۱۲ کلنې لور سوري، سره یوه اوونۍ د یونان په لسبوس ټاپو کې د مهاجرو په موریا کمپ کې تېره کړې ده همدا اوس د یونان په ټاپوګانو کې په زرګونو پناه غوښتونکي اوسېږي هولمز د شنبې په ورځ پر خپلې انستاګرام پاڼې باندې ولیکل «زه له دې کبله مندویه یم چې له دې افیزناکو ښځو سره د آشنایي اوګډ کار تجربه ولرم دې وویل دغه ښځې چې په بیلابیلو پروژو کې یې ورسره همکاري کړې، پرې ډېرې ګرانې دي. هولمز لیکلي: «د هغوی د مقاومت څوک ښتیز او الهام بخښوونکی دی. دغې امریکایي هنرمندې پر خپلې انستاګرام پاڼې باندې د سوریې انځورونه هم خپاره کړي دي ۱۲ کلنه لور یې د هغې او د نام ګرور د واده ثمره ده رسنیو ویلي د دې امکان شته چې په یونان کې د مهاجرو د وضعیت په اړه یو مستند فلم جوړ شي په یوه خبور شوي انځور کې ښوول شوي چې د نقاشي په یوې پروژې کې د هغې د ګډون پر مهال کمرې د هغې فلم ثبتوي. دا په داسې حال کې ده چې ډېر شمېر سیاستوال د مهاجرو له ګڼې ګوڼې ډکو کمپونو ته د ننوتو او هلته د فلم ثبتولو اجازه نه لري. همدا اوس د یونان په خنیخ کې پرتو ټاپووزمو کې شاوخوا ۱۵ زره پناه غوښتونکي اوسېږي، خو په اصل کې دغه کمپونه یوازې د ۳۱۰۰ پناه غوښتونکو له پاره جوړ شوي دي د دې کمپونو ۲۰ سلنه اوسېدونکي ښځې دي او ۳۰ سلنه نور یې داسې ماشومان دي چې ټاپر شمېر یې تر ۱۲ کلنې کښته دي له ځینو سره یې آن داسې مشران هم نه شته چې ساتنه یې وکړي

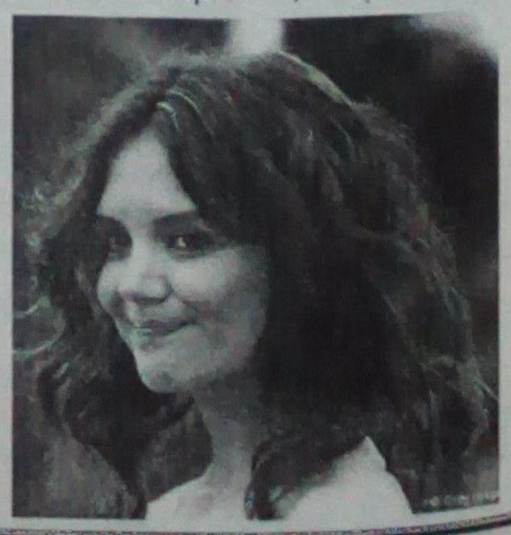

په لغمان کې په نوي رنګ دوديزه پسرلنۍ مشاعره

د لغمان د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست د وري په اووم ماښام د هنري مشاعرې کوربه و. د رومانې فضا، معطرې هوا او طبیعي مناظرو ترڅنګ، د مشاعرې دریخ او ټول چاپېریال په مصنوعي رڼاګانو سینګار و د مېنه‌والو ګڼې ګوڼې او ازدحام، د مشاعرې کیف لا پسې زیات کړی و له کابل، خوست، غزني، ننګرهار، کونړ، میدان‌وردګو، لوګر او نورو ولایتونو څخه د راغلیو نومونو شاعرانو په شتون کې، ماښام مهال مشاعره پیل شوه د لغمان والي محمد آصف ننګ، مرستیال والي شهزاده مظلومیار، په علمي ټولنیزو چارو کې د ولسمشرۍ مابې سلاکار لعل پاچاه ازمون، دمهتر لام ښاروال لطیف الله الکوزی، ګډ شمېر چارواکي او سلګونه شاعران، فرهنګپال او د شعر او ادب مېنه‌والو د مشاعرې برخه‌وال وو عوندې نه د پیل په خبرو کې، د اطلاعاتو او فرهنګ رئیس فیضان الله پټان وویل ،چې سپرلنۍ مشاعره نه نوره څخه له جلا خونده برخمنه څکه ده، چې هم په کې د شاعرانو او مېنه والو شمېر ډېر دی او هم به په کښې لحاظ هنري ماښام وي. د پسر ټولو شاعرانو غږ وکړ چې په اشعارو کې دي د احساساتو پر ځای هربت نه ټومېرنوب ورکړي. د لغمان والي د مشاعرو او دغه شان ادبي محفلونو پر ارزښت وغږېد. ده وویل چې دا کړل د مشاعرې په بله څېره کې، پر یوې لویې سپینې پردې، د هېواد او په ځانګړي ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي هستیو او مشاهیرو تصویرونه او نومونه یو په بل پسې راښکاره کېدل که څوک به له مشاعرې رابهر کېده، د تفریح او هنر دې منظر یې پام اړولی شو په منځ کې د لغمان تیاتر د لوبغاړو له نوري د پښتو خرافاتي فلمونو پر موضوع یو تمثیل هم وړاندې شو چې ګډونوالو یې فن او هنرنمایي وستایله مشاعره تر ماسخوتنه وغزېده. شاعرانو اشعار وینل، او دې ته ورته مشاعرې له یوې خوا د ادب د مېنه‌والو ذوق ورخړوبوي او له بلې خوا د فکري روښنا او د عامه اذهانو د تنویر لپاره ښې وسیلې دي. د مشاعرې لومړی شعر نوموتي شاعر، ذین الدین حقبار ووایه وریې، د پردې تر شا د برمې موسیقۍ په بدرګه، ګډ شاعران سټېج ته راغلل او خپل نظمونه، غزلې او نور اشعار یې د دکلمې او ترنم په ډول پرله پسې وړاندې کړل د مشاعرې په بله څېره کې، پر یوې لویې سپینې پردې، د هېواد او په ځانګړي ډول د لغمان د ادبي، فرهنګي، هنري او علمي

ترمونه یې کول او ناستو مینه والو په په خوند او چکچکو بدرګه کول، خو چې مشاعره ختمه شوه، معنا یې دا نه وه ،چې دا رنګین ماښام دې هم پای ته ورسېږي همدا چې محلي مشهور سندرغاړی پاچا خان پر سټېج راښکاره شو، د مېنه‌والو چکچکې شوې او د برم او رومان یوه نوې برخه پیل شوه. خان ګډې محلي سندرې وویلې او د ښلې، ارمونیې او رباب په سر او تال کې یې د ملنګ خان، محمدنوربابا او حیاخان استاد شعرونو ته ساداګانې ورکړې د شپې شاوخوا ۱۲ بجې دا هر څه پای ته ورسېدل ،خو مېلمنو او کورنیو له دې هنري ماښامه خوند واخیست چې په زړه پورې خاطرې به یې تر ډېره د هېرېدو نه وي سمسور لغمان پسرلنۍ مشاعره یوه دوديزه مشاعره ده ،چې هر کال د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست له لوري، د دې ولایت د فرهنګیانو او مدني فعالانو په همکارۍ جوړېږي او د نورو ولایتونو له دوديزو مېلو او مشاعرو سره یې ښکاره توپیروونه دا دي. چې هم فرهنګي تنوع لري او هم یې فنکاري او هنري خانګړې دي.

نظر افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورټ نړۍ

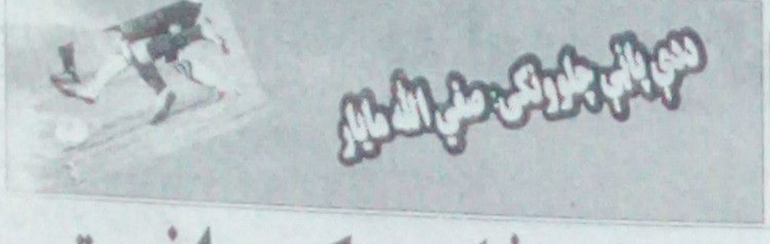

په افغانستان کې په نوې بڼه کرېکټ پیلېږي

د افغانستان د کرېکټ د ملي لوبډلې د ډګرې چټک توپ اجوونکي حمید حسن په همکارۍ په افغانستان کې د شل اوریزو سیالیو لیګ په نوي طرز او بڼه جوړېږي. دغه لیګ چې د پرې له نورو ټولو ټګوټو مختلف وي، په دې کې به هره لوبډله اته لوبغاړي لري، شل اوورونه به یې وي، خو هر خل به پنځه توپه وي، په یو وایډ یوه منډه، خو په دویم وایډ دې د بادونې وړ ده، چې دغه لیګ به د نړۍ په ۱۴ نورو هېوادونو کې هم وشي، خو تاکل شوي چې په افغانستان کې به یې لومړی سیالی د راتلونکي جون میاشتې پرمهال وشي.

«Last man stand» یعنې وروستي لوبغاړي لوبېږي. نوم ورکړ شوی، د افغانستان له کرېکټ بورډ او نورو بورډونو څخه یې د خوړېدو جواز ترلاسه کړی او ډېر ژر به پیل شي ددغه لیګ اصول او قوانین به توپ به دري منډې حسابېږي، همدا ډول که په وروستي توپ شپږره ووهل شي هغه به ۱۲ منډې حسابېږي. په دې لیګ کې به وروستي یوازې پاتې لوبغاړي (Last man) هم نوپوهنه کولای شي چې د افغانستان کې به یې لومړی سیالی د راتلونکي جون میاشتې پرمهال وشي.

محمد نبي د ډیویلیئرز په ګډون لوبه کې څلور وېکټې واخیستې

د هند په غوره لیګ کې د حیدر آباد او بنګلور لوبډلو ترمنځ په سیالۍ کې محمد نبي چې د آی پي ایل په دولسم پړاو سیالیو کې یې لومړی لوبه کوله د ای بي ډیویلیئرز سترې وېکټې په شمول څلور وېکټې واخیستې. په دغې سیالۍ کې چې لومړی توپوهنه د راشد او نبي لوبډلې وکړه، جونی بیرستو او ډیویډ وارنر په زړه پورې لوبه نندارې ته وړاندې کړه. دواړو لوبغاړو سلېږي ووهلې او سالې لوبډلې ته یې په پاکلو ۲۰ اوورونو کې ۲۲۱ منډې هدف وپاکه. په ځواب کې د بنګلور لوبډلې غوښتل چټک پیل وکړي، خو محمد نبي د خپل لومړي خل په وروستي توپ وېکټه واخیسته. د دویم اور په لومړی توپ یې دویمه وېکټه واخیسته، خو په بل توپ یې هیټرک مېس کړ. ډیویلیئرز چې په پړوانه کچه منډونکی توپوهونکی دی غوښتل پر محمد نبي شپږره ووهي، خو بولډ اوت شواو په دریم خل کې یې څلورمه وېکټه هم وسوځوله. چې په دې سره یې په ۴ اوورونو کې د ۱۱ منډو په بدل کې ۴ وېکټې واخیستې، بو لوبغاړي یې رن اوټ کړ او بل یې سیم مېس شو. د بنګلور لوبډلې د سر هدف بشپړولو په ځواب کې د ټولو لوبغاړو په سوځېدلو یواړې ۱۰۳ منډې جوړې کړې. د دوی له ځوا زیاتې ۳۷ منډې ګرانډهومې جوړې کړې. همدا ډول راشد خان په چلو څلورو اوورونو کې ۲۵ منډې ورکړې، خو په کومه وېکټه احیستلو نریالی نه شو، خو لومړی یو لوبغاړي رن اوټ کړ. د دې غوره لوبغاړي جونی بیرستو ونومول شو.

لومړی د ۷ شپږرو او ۱۲ څلورېږو په مرسته ۱۱۲ منډې جوړې کړې. بنګلور لوبډلې یواړې د بیرستو منډې هم شپږی نشوای کړای او د ۱۱۸ منډو په توپیر یې ماتې وخوړه.

په ای پي ایل کې بریاوې راشد خان

د افغانستان د ملي لوبډلې تکړه او سوکه توپ اجوونکی راشد خان په بګ باش لیګ کې د خپلې لوبډلې اډلیډ سپرانګرز له ځوا په پرله پسې ډول په دویم وار له لوئو ارزښتاک لوبغاړي پاکل شوی د اډلیډ سپرانګرز لوبډلې پر خپله ټوپر پاڼه د راشد خان د غوره وېکټو احیستلو وېړېږو چېره کړې او ویلې یې دي چې راشد خان د یادې لوبډلې د ۲۰۱۸ م کال له ټولو ارزښتاک لوبغاړي دی. راشد خان په ۱۲-۲-۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له ټولو ارزښتاک لوبغاړي پاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي بوډلې او خپلې لوبډلې او مبنوالو ته یې مبارکي ویلې، لومړی کاپلې د ۱۹م کال له ټولو ارزښتاک لوبغاړي دی. راشد خان په ۱۲-۲-۱۸م کال کې هم د خپلې لوبډلې له ټولو ارزښتاک لوبغاړي پاکل شوی و. راشد خان هم په دې اړه خوښي بوډلې او خوښ یم چې بو وار بیا د بګ باش په ټورنمنټ کې د خپل ټیم سپرانګرز لپاره د کال ارزښتاک لوبغاړی غوره شوم. خپل ټیم او مبنوالو ته مبارکي وایم ستاسو له دعاوو او ټکو هیلو مننه. د راشد خان لوبډلې د لومړي په مرسته د ۱۸.۲.۱۷ بګ باش سیالیو اتلولي خپله کړې وه، لومړی په دغه پړاو کې ۱۸ زیاتې وېکټې احیستې وې. خو په ټیر پړاو کې چې لومړی یو وار بیا له بادې لوبډلې سره غوره توپ اچونه نداري ته وړاندې کړه، خو لوبډله یې ژر له سیالیو بهر شوه. د بګ باش اووم پړاو سیالیو چې په ۱۹.۲.۱۸ کال کې ترسره شوې دا وار د محمد نبي لوبډلې اتلولي وګټه. لومړی د خپلې لوبډلې په ګټه د آترا اوبډر په حیث لوبه ترسره کړه چې کامیاب ثابت شو پر راشد خان او محمد نبي سربېره سرکال په باد لیګ کې مجیب خدران او قیس احمد هم ولوبېدل. مجیب د بریس هیټ او قیس د هوبارټ هوریکنز لوبډلې په ګټه ولوبېدل چې به وخلېدل.

د ټول خبر له مخې د هند غوره لیګ سیالیو د دولسم پړاو په اتمه لوبه کې د سپرایرز حیدر اباد او راجستان رائلز لوبډلې مخامخ شوې چې په کې سپرایرز لوبډلې د راشد خان په مرسته سیالي لوبډلې ته د ۵ وېکټو په توپیر مانې ورکړه. د سپرایرز لوبډلې ارزښتاک لوبغاړي راشد خان د خپلې لوبډلې په ګټه له ۱۹۸ منډو څخه په خپلو څلورو اوورونو کې یواړې ۲۴ منډې ورکړې او د خوښ بټلر مهمه وېکټه یې واخیسته. راشد خان په هند غوره لیګ د بټلر پر وړاندې ریکارډ لري، لومړي بټلر له ټول لس لوبونه اچولي، ۴ یې ترې منډې جوړې کړې، خو څلور خلې یې سوځولي دي په باده لوبه کې لومړی د راجستان لوبډلې توپوهنه وکړه، چې د سنجي سمسون او لوبډلمشر احنکي رهاني په مرسته یې په پاکلو شلو اوورونو کې د ۲ لوبغاړو له لاسه ۱۹۲ منډې جوړې کړې، سنجي سمسون د روان کال آي پي ایل لومړی سلیره ووهله په خواب کې د ډیویډ وارنر او جونی بیرستو برق رفتار توپوهنې سپرایرز لوبډلې ته چټک پیل ورکړ، خو په وروستیو کې چې لوبه یو څه سخته شوې وه راشد خان پرله پسې څلوریزه او په زړه پورې شپږره ووهله چې لوبډلې ته یې یو اور وړاندې بریا ورکړه. لومړی په هر اړخیزه لوبې کولو سره د لوبې غوره لوبغاړی هم ونومول شو تر دې دمه د راشد خان لوبډلې ۲ سیالی ترسره کړې چې بوه کې یې ماتې او دویمه کې بریا خپله کړې ده. دده سربېره د مجیب الرحمن پنجاب لوبډلې هم د دوو سیالیو څخه یوه بایللې او بله کې بریا خپله کړې ده.

سپورت د انسان په بدن کې ډار او وېره کموي

حیات الله حلیم

دا یو څرګند حقیقت دی چې سپورت د بدن د روغتیا لپاره هغه موثره اوله اهمیته ډکه وقایه ده چې په وړیا ډول د انسان روحي اوجسمي سلامتیا پرې تامینېږي، نوبه همدې خاطر ددې لپاره چې ورزشکاران بسه وهڅېږي هرهېواد په مختلفو رشتو کې د دوی لپاره لوړه بودجه تخصیصکوي نرخو لوبغاړي یې هم د خپل هېواد اوخان په ګټه ښه تمرین وکړي اویا هم د کوم بل هېواد د لوبغاړو په وړاندې د سیالیو په ډګر کې وروسته پاتې نه شي، نړیوالې ورزشې سیالۍ د هېوادونو ترمنځ نهایت لوړملي او نړیوال اهمیت او ارزښت لري، خکه (آتلانس) د رسنیوالو لاري خبرېږي اوبه میلیونونو کسان یې تماشا کوي، کتونکي یې په لوړه کچه تاوول کېږي او ناپلیونکي لا ډېرتمرین ته هڅول کېږي، خوبه حقیقت کې ورزش ددوو موخو لومړی د بدن دقوي کېدو، بسې روغتیا، روحي اوذهني تسکین، دوهم په ملي اونړیوالوورزشي سیالیو کې د ګټون اوبنو خلبدوبه موخه ترسره کېږي. موږ د ورزش ټولې جسمي او روحي ګټو په اړه د هېواد د سپورت له لکړه ترسراو مربي ښاغلي محمد طارق (صابر) سره مرکه کړې چې ستاسي پام یې توستلو ته را اړوو: صابر په وینا پخوا به هېوادونو له بوبل سره د جګړې په ډګر کې د تورو په ذریعه زورآزمایي کوله چې په دې کې لوړه مرګ ژوبله رامنځ ته کېده، یا به هم ټکیلي خواوې یو بل ته نه تسلیمېدلې خو د زمانې په تېریدو سره په خینو معرکو کې خپره ددواړو لوریو ترمنځ ددوو کسانو تن په تن زور آزمایي ته را ورسېده چې په دې سیالۍ کې به ددواړو خواوو لسګرې آرامې یوې او بلې خواته وګرېدې او دوو کسانو چې یو به له یوې او بل به له بلې غاړې څخه و د تن په تن سیالۍ ډګر ته را ووتل او هر لوری به چې مغلوب شو، نو د معرکې مغلوب به هم ګیل کېده، د زمانې په تېریدو سره دغو سیالیو ورو ورو خپل ځای داسې سیالیو ته چې پرته له دې چې لسګرې را غوندې شي ددوو تنو او یا له هرې خوا څخه د سیالیودنوعیت په اقتضا د خوخو تنوسیالیو ته چې کټ مټ د هماغو رزمي سیالیو په میدان له اهمیت څخه برخمن اوبه هماغه اندازه به استقبالېده، پرېښود چې اوس هغه روایت په ملي او نړیواله کچه له رزمي سیالیو څخه ورزشي سیالیوته خپل ځای پرېښود. دا سیالۍ نه یواړې ملي او نړیوال افتخارات لري، بلکې بخپله د ورزشکار د بدن سلامتیا پرې تامین وي. ښاغلی (صابر) وویل ورزش مرسته کوي چې ښه او آرام خوب وشي، کېدای شي دا خبره خینو خلکو ته د منلو وړنه وي، خو د ورزش او خوب په هکله چې کوم نوي څېړنې او پلټنې شوي په کې ثابته شوي چې که څوک په یوه اووني کې درې یا څلور ورځې پرله پسې له شلو څخه تردېرشو دقیقو پورې آزاد او په خپل زړه تمرین وکړي ښه به زړه پورې آرام او زړور خوب کولای شي دطارق وسا ده چې ورزش دژر را رسېدونکي بوډا توب مخه نیسي اود ناخاپي مرګ مخنیوی هم کوي، خکه هرخومره چې عمر لوړېږي منظم ورزش کول بدن داسې روغ رمټ او قوي ساتي چې د میکروبونو زورنه پرې رسېږي، نو طبعاً کله چې د میکروبونو مخه ونیول شي د ناروغیو مخنیوی هم کېږي، ورزش هېڅوکې مضصلونه او عضلات قوي او سالم ساتي چې په اسانۍ سره د فریکي ضمونتکارهم نه کېږي هغه په هېڅوکو مضصلونو او عضلاتو د سپورت د لا اغیز متوب په اړه وویل په منظمه توګه ورزش کول یو ښه او په زړه پورې عمل دی کومې ستونزې چې په عضلو اوهېڅوکو کې شته هغه له منځه وړي که د یومنظم مهالوش له مخې ورزش وشي حسمي پیاوړتیا به مونسبت هغو خلکو ته چې دوی ورزش نه کوي زیاته وي او خپلې ورځنۍ چارې به په ښه توګه مخ ته وړي.

د ښاغلي صابر په وینا ورزش حافظه قوي کوي او ذهني تسکین را منځ ته کوي په اوونۍ کې د دریو ورځو لپاره ۴۵ دقیقې په پیو مزل کول د زړګۍ او ښه فکر کولوسبب کېږي خپرنو ثابته کړې کوم خلک چې په منظمه توګه تمرین کوي د لوړفکري تمرکزحاوندان وي او ددې ترڅنګ ورزش پر مغزو هم مستقیم مثبت تاثیرلري، خکه د مغزي تمرکزپرخه پیاوړې کوي او روحي آرامتیا او ذهني تسکین را منځ ته کوي د طارق په وینا کوم کسان چې دوامداره اومنظم تمرین کوي همېشه خوشحاله او مثبت فکر کوي او د ستومانې احساس ورسره نه وي، خکه په بدن کې یې ډومره غښتلتوب وي چې خپلې ټولې فزیکي بیمګرتیاوې پرې کنترول کړې ورزش زیاتوالی، له آزادې فضا څخه خوند او لذت اخیستل، د ډار او ویرې کموالی، د ذهني قدرت زیاتوالی د حافظې قوي کېدل، د نیشه یې توکو په وړاندې د ځان ساتې توان، د تسکین او آرامتیا زیاتوالی، د فزیکي قدرت او انرژۍ زیاتوالی، د خاقیت ذهنیت، پر نورو د سم تاثیر لویدل همدارنګه د پورتنیو ګټو تر څنګ یو ښه ورزشکار په ملي کچه د لوبې د ګټلو په صورت کې دخپل ټیم د سرټوړی او همدارنګه په پړواڼو سیالیو کې په ګډون او د ټولې په ګټلو سره د خپل هېواد دافتخاراو سرلوړی سبب کېږي او ملي او نړیوال نوم خپلوي د صابر په وینا یوازې څه چې هېڅکله نه پېښېږي او له جاني عوارض را منځ ته کوي هغه سپورت او تمرین دی.

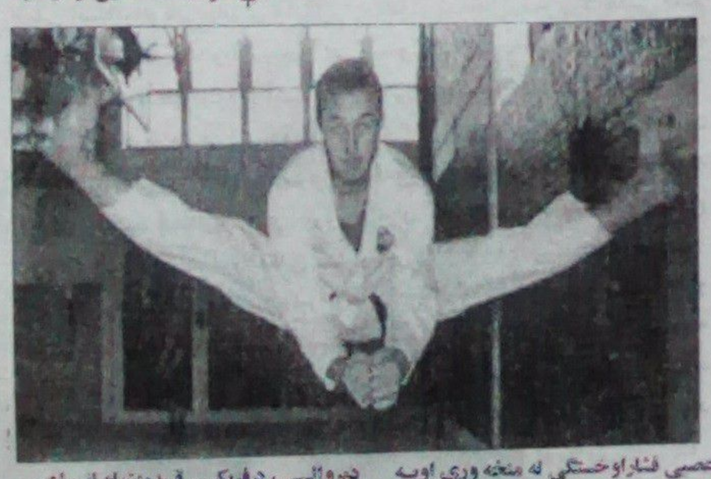

(c) ketabton.com: The Digital Library

تېر کال د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسيون ۳۰۴۹۹ کسان پر دندو ګمارلي

په ټولېز ډول په کابل او ولايتونو کې د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو کمېسيون (۳۰۴۹۹) کسان د دولت په بېلابېلو ادارو کې پر دندو ګمارلي دي

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسيون مشر ښاغلي احمد نادر نادري پېرون د دغه کمېسيون د کنفرانسونو په تالار کې د بوې غونډې په ترڅ کې خبرپالانو ته وويل د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسيون هڅه کړې چې په دولتي ادارو کې د اناني خواک ګمارنې په برخه کې ډېره، وړتيا، رېښتېني او موخه په پام کې ونيسي دغو هڅو پر کمېسيون د هڅکو باور او اصالت ټول کړی او ديموکراسي له امله رامنځ ته شوی فساد کمولی شي

په ۱۳۹۷ تمرين کال کې په ټولېزه ډول په مرکز او ولايتونو کې ۵۴۷ تنه په لوړ رتبه لومړنو او دريمو بستونو کې ۴۲۸۳ تنه د منځنۍ کچې مديرتي دريمو او څلورمو بستونو کې او دې د ترڅنګ د ملکي بستونه، په مرکز او ولايتونو کې د ۱۴۵۵۱ کسانو ټاړه او په اوومو او اتمو بستونو کې ۱۱۱۱۸ تنه په دندو ګمارل شوي، چې ټول شمېر يې (۳۰۴۹۹) تنه رسېږي

ده څرګنده کړه اصلاحات يوه دوامداره او پرله پسې پروسه ده

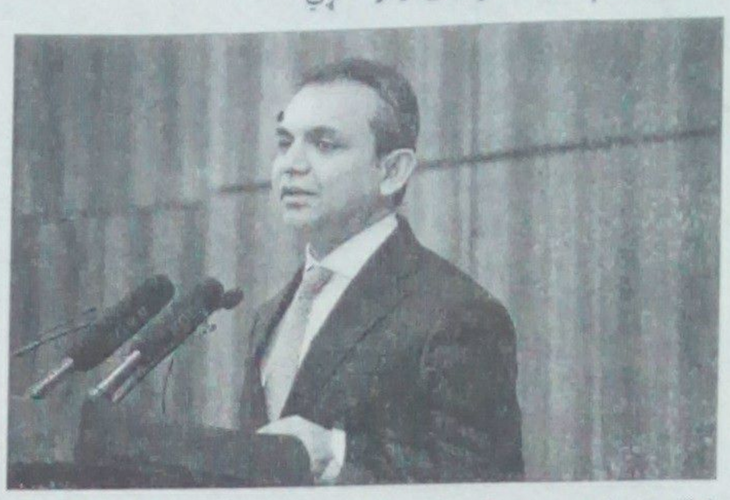

فعاله او اغېزمنه اداره خلکو ته خدمت کول او دولېدار هڅو او کارته اړتيا لري. داهڅې د يوې شپې، يوې اوونۍ، يوې مياشتې او يوه کال ټاړه نه دي، بلکې کلونه کلونه زيار او فعاليت غواړي. په هره کچه چې يوه ټولنه پرمختګ کوي په هماغه کچه پېچلې غوښتنې او اړتياوې پيدا کوي

د اداري اصلاحاتو اړتيا او دوام مهم دی. عامه اداره هغه مهال کولای شي هېوادته پرمختګ ورپه برخه کړي چې له شرايطو سره ځان يو شان کړي، نو په دريو اړخونو باندې دغه کمېسيون تمرکز کړی و. لومړی اړخ: د اداري فرهنګ بدلون و، چې له فرد محور څخه ښاري محور او د خدمتونو په پام کې نيولو سره خپل فعاليتونه عيار کړي تېرکال لومړی خپله په کمېسيون کې هلې خلې وشوې، چې دغه اداره په يوه خدمت ګذاره اداره واړول شي او ددې ترڅنګ دوظيفوي اړتياوو په پام کې نيولو سره خدمات وړاندې کړي

دغه کمېسيون هڅه اوهاند کوي چې دا فرهنګ نورو ادارو ته هم ولېږدوي، چې تلپاتې اونهادينه شي

ده د الکترونيکي ګومارنې په اړه څرګنده کړه: د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو خپلواک کمېسيون په دولتي ادارو کې دمعلمي اصلاحاتو په برخه کې د يوه قانوني سټ په توګه، د الکترونيکي ګومارنې په برخه کې لوی ګام پورته کړی دی. دغه کار د ګمارنې په بهير کې د انساني لاسوهنې او سرغړونې د کموالي او د روېنا د رامنځ ته کېدو لامل شوی او په پايله کې د وضعيت د ښه والي سبب کېږي. دېنګي په ډول لوړ رتبه لومړي او دويم بستونه د الکترونيک سيستم له لارې آزادې سيالۍ ته وړاندې کېږي. په لومړي قدم کې هوښتونکي دخوښې وړ بست کودسيستم نه ورکوي او په اتومات ډول د بست سرليک د اړوندې ادارې نوم د بست موقعيت سيستم نه داخلېږي او دنذکرې د معلوماتو لوړ زده کړو کاري تجربې، وړتيا او دريغرلسونو موسه افغان‌های متاثر از مالیات آلو بک موسه غیر دولتی، غیر سیاسی و غیر انتفاعی با شماره ۹۹۳، وزارت اقتصاد جمهوری اسلامی افغانستان به حیث بک موسه داخلی ثبت می‌باشد.

موسه آلو بک عراده موتر تویوتا لندکروزر فرسوده خویش را به تاریخ ۱۳۹۸/۱/۹ به تیلام می‌گذارد، بنا بر این از همه‌ی متقاضیان خواهشمندیم که قبل از تاریخ تیلام درخواستی‌شان را کتباً در موسه آلو ثبت نمایند.

آدرس دفتر ناحیه دهم، سرک دوازدهم قلعه فتح‌الله، نمبر خانه ۲۵۰ ولایت کابل

شماره تماس ۰۷۹۲۸۲۲۹۴۳، ۰۷۷۲۶۲۰۸۹۱

◆ ◆ ◆ ◆

محترم وارد محمد خان فرزند خان محمد مالک لاریانوار طبی اخان واقع ولایت خوست که قبلاً دریعه مکتوب نمبر ۶۸۴۵ مورخ ۱۳۹۶/۸/۲۷ رسما از طریق این اداره افتتاح گردیده طی درخواستی جداگانه به ریاست محترم عمومی ثبت مرکز و مالکیت های فکری خواهان فروش لاریانوار خویش بالای محترم قیمت خان فرزند عبدالعلی گردیده که ریاست محترم احکام لازم ارشاد فرموده اند. اشخاص، موسسات و دوایر دولتی که در مورد لاریانوار مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به وزارت صحت عامه آمریت عرضه خدمات صحی بخش خصوصی مراجعه نموده در غیر آن ادعای شان باطل میباشد. ۲۲۲۶

◆ ◆ ◆ ◆

اعلان داوطلبی پروژه آبرسانی قریه اتفاق دارای کود شناسایی 01-0110-M0068 شورای انکشافی قریه اتفاق برنامه ملی میثاق شهروندی، جهت تکمیل پروژه شبکه آبرسانی احجام ذیل

۱_ حفاری ۱ حلقه چاه آب به شکل دوازی به قطر ۱۰ انچ به عمق ۱۲۰ متر معه پاک کاری و پمپ تست آن

۲ تهیه و نصب ذخیره فلزی ۲۷ متر مکعب به ارتفاع ۱۲ متر که مربوط یک باب شبکه آب آشامیدنی میباشد مطابق طرح داده شده که فورم هذا میباشد را به قرار داد میدهد شرکت های علاقمند و واجد شرایط میتوانند آفرها را از شورای انکشافی قریه اتفاق واقع ولسوالی نگرامی و یا به شماره های تیلفون ۰۷۸۸۲۰۵۰۳ تماس گرفته بدست آورند و الی ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان لوح داده شده خود را در پاکت سربسته به شورا مذکور تسلیم دهند. آفرهای مذکور در قریه ۲۱ روز بعد از تاریخ اعلان به ساعت ۹:۰۰ با حضور داشت هیت باز شده و برنده اعلان میگردد. شرطنامه را میتوانند ملاحظه کنند. تضمین شدا اخذ میگردد. ۲۲۳۵

◆ ◆ ◆ ◆

محترم دوکتور فضل ذکریا فرزند فضل مالک متخصص جراحی عمومی که طی درخواستی از صورت مفقودی سند تخصص خویش اطلاع و خواهان اخذ سند مثنی شده است. ۲۲۴۰

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل صورت یک فرشند حویلی کرایی که حداقل ۲۱ سال اشغال و یا بیشتر از آن را داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ غرض تدریس شاگردان لیسه شهرک پامیر مربوط حوزه هفدهم از طریق روزنامه ها به نشر سپرده بود موضوع یکبار دیگر به نشر سپرده میشود علاقمندان درخواست خود را بعد از نشر اعلان الی ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. ۲۲۲۳

تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. ۲۲۲۷

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاگردان متوسطه آسباب بینی به یک فرشند حویلی که حداقل ۶ باب اشغال و یا بیشتر از آن داشته باشد برای سال ۱۳۹۸ ضرورت دارد اشخاص که در ساحه حوزه سیزدهم همچو تعمیر داشته باشند و طور کرایه مسجد درخواست های خویش را بعد از نشر اعلان الی مدت ۱۲ روز به مدیریت عمومی تهیه و تدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند. ۲۲۲۴

افغان اعلانات

◆ ◆ ◆ ◆

شرکت خدماتی و مشورتی راستا دارنده جواز نمبر D21153 جواز شرکت مفقود گردیده است اعتبار ندارد ۲۲۳۵

◆ ◆ ◆ ◆

محترم نورالرحمن ولد مورخان دارنده تذکره (ج ۲ ۱۳۵۶ ص ۱۱۸ ث ۵۸۴) مسکونه اصلی ولایت کنر امتیاز یک باب درملتون ملکیت خویش را به اسم ختیج غزلی واقع ناحیه پنجم ولایت کابل بالای محترم هدایت الله ولد بسم الله دارنده تذکره، ج ق ۱۳۷۸ ص ۲ ث ۱۰ مسکونه اصلی ولایت ننگرهار به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۶۰

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست محکمه ابتدائیه تجارتی کابل به اطلاع اسامی حاجی هنر ولد حاجی نور حسن که مسکونه ناحیه نهم شهر کابل میباشد میرساند هرگاه نامبرده مذکور تا مدت دو ماه جهت تعقیب دوسیه تسنی شان به این محکمه حاضر نگردد در غیاب شان تصمیم اتخاذ و آنانه حق شکایت را ندارد ۲۲۰۴

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم مروه بنت محمد فاروق مفقود گردیده اعتبار ندارد 2517

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم علی احمد ولد حسین داد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2507

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم شهزاده ولد حاجی زرگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2515

◆ ◆ ◆ ◆

محترم جمیله بنت غیاث الدین وکیل شرعی خواهانه سلیمان قاسمی واقع ناحیه دوم ولایت بلخ که ملکیت محترم محمد الله ولد غیاث الدین دارنده تذکره (ج ۲ ص ۱۹ ث ۹۲) مسکونه اصلی ولایت بلخ میباشد بالای محترم محمد لسیم ولد محمد قاسم دارنده تذکره (ج ۳ ق ۱۳۸۳ ص ۶۰ ث ۳۰۰) مسکونه اصلی ولایت بلخ به فروش میرساند اشخاص موسسات و دوایر دولتی که بالای درملتون مذکور ادعای داشته باشد از تاریخ نشر اعلان الی مدت ده یوم به این اداره اطلاع دهند ۲۲۳۱

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم ذبیح الله ولد حیات الله مفقود گردیده اعتبار ندارد 2004

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم سیف الله ولد محمد فیروز مفقود گردیده اعتبار ندارد 2497

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نوروزی مگل مفقود گردیده اعتبار ندارد 2498

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم حسن ولد غلام محمد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2501

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم خدای داد ولد عبدالاحد مفقود گردیده اعتبار ندارد 2502

◆ ◆ ◆ ◆

جواز کار نمبر ۹۰۰۲۱۰۲۴۸۸ به اسم خواجه فهیم ولد خواجه محبوب مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۳

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد امین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم امیدالله ولد محمد علی مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۵

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد مبین ولد محمد یاسین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۳۳

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم نورالدین ولد نورمحمد مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۱۹

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم محمد جمعه ولد علی مبین مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۰

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم بصیره بنت قربان مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۲

◆ ◆ ◆ ◆

پاسپورت سیاحتی به اسم زهرا بنت سفر... مفقود گردیده اعتبار ندارد ۲۵۲۴

◆ ◆ ◆ ◆

شماره WJ/98/C-05/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت میناید تا در پروسه داو طلبی محدود جات و روغنیات که مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و فقل چاپ شده شرط نامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا ویبسایت www.ncb.gov.af دست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ (۱۷/۱/۱۳۹۸) مطابق شرایط مندرج شرط نامه، به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ (۲۷۰۰۰۰) دوصد و هفتاد هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۹ به آمریت تهیه و تدارکات واقع یک دارالانشای مقابل شفاخانه کبور، اتحادیه شورای ملی ارایه نمایند. آفرهای نا وقت رسیده و الکترنیکی قابل پذیرش نمیباشند. ۲۲۱۳

◆ ◆ ◆ ◆

شماره WJ/98/G-01/NCB

ریاست عمومی دارالانشای ولسی جرگه از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت میناید تا در پروسه تدارکاتی محدود [illegible] مشخصات آن موجود است اشتراک نموده و فقل چاپ شده شرط نامه مربوطه را در حافظه یا فلش دیسک از اداره ویا ویبسایت www.ncb.gov.af دست آورده و آفرهای خویش را از تاریخ (۱۷/۱/۱۳۹۸) مطابق شرایط مندرج شرط نامه، به طور سربسته، مهر و امضا با مبلغ (۲۴۰۰۰۰) به صد و چهل هزار افغانی تضمین آفر طور ضمانت بانکی الی ساعت ۱۰:۰۰ قبل از ظهر مورخ ۱۳۹۸/۲/۱۰ به آمریت تهیه و تدارکات واقع سرک دارالامان مقابل شفاخانه کبور، اتحادیه شورای ملی ارایه نمایند. آفرهای نا وقت رسیده و الکترنیکی قابل پذیرش نمیباشند. ۲۲۱۲

سوله د افغانانو په غوښتنه...

د ملي ټولنې او رسنيو ۲۰۰ استازو برخه لرله او د سولې پر موضوعاتو يې بحث وکړ. هغې زياته کړه، موږ به دې خاطر چې مشخص ادرس ايجاد او خپل غږګډ پورته کړو، دغه کنفرانس مو جوړ کړ او لومړی مو حکومتي مسوولينو ته مراجعه وکړه او وروسته خپل غږ يې انتقلي ټولنې ته رسوو. اغلې رسولي وويل، سوله زموږ اساسي غوښتنه ده او موږ غواړو هغه پرېکړې چې زموږ په اړه کېږي او يا هغه انديښې چې لرو، بايد خواب شي. په دې غونډه کې د رسنيو په استازيتوب صديق الله توحيدي د باد کنفرانس دګروپي بحثونو په اړه وويل، په کنفرانس کې د افغانستان د اسلامي جمهوري نظام د بدلون له منل، د ملي وټې په توګه د اساسي قانون تضمين، په آګاهي نېټه ټاکې، د اورېدو ټيګيت، د ملکي تقاضو د مخنيوي، باور جوړولو، له ټولو نړيوسي ډلو سره د طالبانو د اړيکو پر پرې کولو، د پيلوړي مذاکره کوونکي پلاوي د ګمارلو، د نظام تداوم او پر طالبانو د نيوکې کولو د حق په اړه پر ۱۲ بحثونو هراړخيزې خبرې وشوې. وروسته مرتضی حقيقت د باد کنفرانس پرېکړه ليک ولوست چې په کې د سولې د مذاکراتو تر پايلو پورې په اساسي قانون کې د نه لاسوهنې، د موقت حکومت ايجاد د حل لار نه ده، د فوري اوربند پر اعلام، د ويډيونو او ملکي تلفاتو پر مخنيوي، د سولې په مذاکراتو کې او له هغه وروسته د بخو د مولر حضور تضمين ورکړل شي، د ښځو د ازادۍ د مطالبې نه کولو، د ډېرخلو هوانونو له لوري د مشخصو تضمينونو په ورکولو او د سولې په پروسه کې د ښځو د ګډون د ټينګار شوی و. د ټولنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هېواد
HEWAD DAILY

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

پنجشنبه د ۱۳۹۸د وري ۱۵مه د ۱۴۴۰ ق د رجب المرجب ۲۸مه د 4/4/2019

((ژر به د صنعتي پارکونو د برېښنا ستونزه هواره شي))

د افغانستان برېښنا شرکت وايي، تر راتلونکو درېيو مياشتو به د صنعتي پارکونو د برق ستونزه په ښې ډول هواره شي. د دغه شرکت مشر امان الله غالب د چهارشنبې په ورځ د کابل صنعتي پارکونو لپاره د ۲۰ مېګا واټه برېښنا اضافه کولو د پروژې په پرانېسته کې وويل چې تر راتلونکو څو نورو مياشتو کې به د دغه ولايت د خصوصي سکتور صنعتي پارکونو ته ۱۲۰ مېګا واټ برق ورسوي. د نوموړي په خبره، د دغې پروژې لګښت ۳۰ مليونه ډالره دی او دغه اندازه برېښنا به وکړای شي چې د فابريکو د پرچاويو ستونزه هم حل کړي. د افغانستان د برېښنا شرکت د معلوماتو له مخې اوس مهال د کابل صنعتي پارکونه ۴۰ مېګا واټه برېښنا لري، خو په دې اندازه برېښنا د فابريکو د توليداتو لپاره کافي نه بلل کېږي.

په هېواد ورځپاڼه کې ګډون وکړئ!

د دولتي ادارو، عامو خلکو او زده کوونکو لپاره کلنی ګډون:	(۴۰۰۰) افغانی
۶ مياشتنی ګډون:	(۲۰۰۰) افغانی
د کورنيو شرکتونو، مؤسسو او انجوګانو لپاره کلنی ګډون:	(۶۰۰۰) افغانی
۶ مياشتنی ګډون:	(۳۰۰۰) افغانی
د بهرنيو سفارتونو، انجوګانو او مؤسسو لپاره کلنی ګډون:	(۸۰۰۰) افغانی
۶ مياشتنی ګډون:	(۴۰۰۰) افغانی

جمهوررئيس غني د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل جنازې ته درناوی وکړ

د افغانستان د اسلامي جمهوريت جمهوررئيس محمداشرف غني پرون مرستيال مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل جنازې ته درناوی وکړ. ډاکټر عبدالولي وکيل اروا ته د دعا پرمهال وويل، ډاکټر عبدالولي نمونه و او هېڅا هم توندې خبرې ترې واته وريده. جمهوررئيس د هغه پر

له غرمې مخکې د يو لړ مراسمو په ترڅ کې د لوګر د ولايتي شورا وکيل هېواد او خلکو ته د خدمت او صداقت ژمنه لرله. هغه د اخلاقو جمهور رئيس غني په شهيد محمد داوودخان روغتون کې د مرحوم مړينې د خواشينۍ څرګندولو پرمهال د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل کورلی، د لوګر ولسونو، د ولايتي شورا استازو او د افغانستان خلکو ته تسليت ووايه. وروسته د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل د کورنۍ په استازيتوب جنرال علي شاه احمدزي او حکم خان حبيبي د خبرو پرمهال د جمهور رئيس غني له غمشريکۍ او ډاډګيرنې څخه په مننې وويل، مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل يوازې د لوګر نه، بلکې د ټول افغانستان خدمتګار او ځوان کدر وو. وروسته جمهور رئيس غني تر ټاکلې ځای پورې د مرحوم ډاکټر عبدالولي وکيل د جنازې د لېږد مراسمو کې چې د تشريفاتو قطعې منسوبينو په خپلو اوږو لېږدوله، ملتيا وکړه.

خليلزاد د لوی کندهار مشرانو ته له طالبانو سره د خپلو خبرو په اړه معلومات ورکړل

د افغانستان سولې لپاره د امريکا خانګړی استازی زلمی خليلزاد وړمه ورځ (سې شنبه) کندهار ته لاړ. خليلزاد په کندهار کې د لوی کندهار (کندهار، هلمند، زابل، ارزګان) له قومي مشرانو او ولسي استازو سره وليدل. ښاغلي خليلزاد د لوی کندهار مشرانو ته د قطر په دوحه کې له طالبانو سره د خپلو خبرو او په هغو کې د شوي پرمختګ په اړه معلومات وړاندې کړل. خو د چارو کتونکي خوشال خليل وايي چې خليلزاد د لوی کندهار له مشرانو سره نه، بلکې د

کندهار د ولايتي شورا د رئيس سيد جان خاکرېوال په شان کسانو سره کتلي دي. د خاکرېوال په اړه ويل کېږي چې بو ې سواده زورواک دی چې د کرزي پاملاړ د ولايتي شورا رئيس ټاکل شوی دی. راپورونه وايي چې خليلزاد هدارا ز په کندهار کې د طالبانو له مهمو قوماندانانو سره هم وليدل. ده پرون د افغانستان له ولسمشر، اجرائيه رئيس، د ولسمشر د دفتر رئيس، د سولې د دارالانشا رئيس، پخواني جهادي مشر عبدالرب رسول سياف او د بهرنيو چارو وزير سره وليدل. خليلزاد وړمه ورځ کندهار ته تر روانېدو مخکې له د بهرنيو چارو له پخواني مرستيال حکمت خليل کرزي او د مالي پخواني وزير عمرزاخېلوال سره وليدل. خليلزاد دا کتنې په قطر کې له طالبانو سره د شپږم پړاو خبرو په درشل کې کوي. دی به پاکستان ته هم لاړ شي.

په ملکي ادارو کې د ښځو شمېر له ۲۷ سلنې پورته تللی

د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسيون رئيس احمد نادر نادري، وايي، په تېر ۱۳۹۷ لمريز کال کې د دغه کمېسيون د کړنو له امله د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورينو دګمارلو په برخه کې د پام وړ بدلون راغلی او اوس د لوړو رتبو د ښځو په ګډون نږدې ټول ښځو ته مامورين د ازادې سيالۍ له لارې ګمارل کېږي. د اداري اصلاحاتو او ملکي خدمتونو د خپلواک کمېسيون د وينا له مخې تېرکال په ملکي ادارو کې د ښځو ونډه پنځه سلنه لوړه شوې ده. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمريز کال کې دا شمېر ۳۰ سلنې ته لوړ کړي. ښاغلي نادري وويل، چې د ملکي خدمتونو په ادارو کې د مامورينو د ګمارلو په برخه کې پخواني فرهنګ بدلون ته اړتيا ده. هغه وويل، دا ټول بدلون لپاره کار پيل شوی دی. احمد نادر نادري وويل، په دې شمېر کې د لومړی او دويمې رتبې ټاکوخوا اوه سوه مامورينو ستونه هم شامل دي. په افغانستان کې د ملکي خدمتونو د مامورينو دګمارلو په بهير کې د شفافيت پر وړاندې د خپلوانو د پالنو، واسطې دود ترڅنګ، قومي اړيکې او د مامورينو دګمارنې پر وخت بدې اخيستل هم دګواښونو په توګه ګڼل کېږي. دا اداره په پام کې لري، چې په روان ۱۳۹۸ لمريز کال کې ۷ مخ

افغان حکومت د سولې له بين الافغاني...

شموليت ووينې، سلا مشورې روانې دي. نوموړی وايي: «د حکومت مشرانو د يو شمېر سياستوالو سره ليدنې کتنې او سلا مشورې پيل کړي چې څنګه کېدای شي دوی د سولې د خبرو لپاره په يو محور راټول شي. ده محورونه لکه د مسکو کنفرانس، د قطر د خبرو يا نورو خايونو کې چې غونډې جوړېږي، دا جلا جلا محورونه يوې نتيجې ته نه رسېږي، ځکه زموږ په نظر دا اجرائيه بيه نه لري او حکومت په کې نه شته.» د اجرائيه رياست د وياند مرستيال فريدون خوخون زياته کړه، چې د سولې لپاره د يو مشترک محور د رامنځته کولو په هڅو سربېره، حکومت د سولې د يو داسې مرکچې پلاوي پر جوړېدو هم کار کوي چې د ټولو افغانانو استازيتوب وکړي او ورته د منلو وړ وي، خو د ده پر وينا طالبانو ته داسې کومه پلمه په لاس ورنه شي چې يو خل بيا له بين الافغاني خبرو څخه مخ واړوي. دا چې د داسې يو ټول شموله محور او همدارنګه د سولې د بين الافغاني خبرو لپاره د مرکچې پلاوي په اړه روانې سلا مشورې به کله نتيجې ته ورسېږي، ښاغلي خوخون وويل: «په دې اړه به د حکومت مشران له نورو او ټولو مخکښو سياسي جهتونو سره، د ملي شورا د رئيس سيد سعادت منګل له استازو سره، همدارنګه د ښځو له استازو سره وګوري او موږ هيله مند يو، چې ډېر ژر يو هم شموله مرکچې پلاوی اعلام شي او هم د ملي اجماع تر چتر لاندې يو واحد غږ د سولې لپاره پيدا کړو.» په کابل کې د بين الافغاني خبرو لپاره د مرکچې پلاوي او يو افغان شموله محور په جوړېدو دا سلا مشورې په داسې حال کې روانې دي، چې د افغان سولې لپاره د واشنګټن خانګړی استازی زلمي خليل زاد په کابل کې د ملي يووالي د حکومت له مشرانو او نورو سياستوالو سره له ليدنو او سلا مشورو وروسته د سې شنبې په ورځ کندهار ته تللی و.

اعلان وزارت اطلاعات وفرهنګ

تهيه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتيا)

شماره داوطلبی MOIC/ATRA-I/G-9/NCB/98

آمريت تدارکات وزارت اطلاعات وفرهنگ از تمام داوطلبان واجد شرايط دعوت مينمايد تا درپروسه داوطلبی تهيه و تدارک ۵ قلم اجناس تکنالوژی گسترش نشرات روزنامه‌های دولتی در پنج زون کشور (بلخ، ننگرهار، کندهار، هرات و پکتيا) با شماره داوطلبی MOIC/ATRA-I/G-9/NCB/98 اشتراک نموده وسافت شرطنامه مربوط را از مديريت عمومی تدارکات و ويب سايت www.npa.gov.af بدست آورده، آفرهای خويش را مطابق شرايط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات طور سربسته ازتاريخ نشر اعلان الی زمان ضرب الاجل تسليمی آفر که ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ تعيين گرديده است، به وزارت اطلاعات وفرهنگ واقع جاده قانون اساسی، آمريت تدارکات ،مديريت عمومی تدارکات منزل چهارم ارايه نمايند وآفرهای ناوقت رسيده والترنيتی قابل پذيرش نمی باشد.

تضمين آفرصورت گرفتن بانک مبلغ 200,000.00 دو صد هزار افغانی بوده و جلسه آفرگشايی به تاريخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۲ ساعت ۱۰:۰۰ قبل ازظهر در آمريت تدارکات تدوير ميگردد

نوت: داوطلبان محترم که سافت شرطنامه را از سايت اداره محترم تدارکات ملی دانلود می نمايد درخواستی خويش را جهت ثبت به آمريت تدارکات، وزارت اطلاعات و فرهنگ ارسال نمايند در غير آن آفر ارائه شده قابل اعتبار نخواهند بود.

ژمی ختم شو، خو لا هم د برېښنا پرچاوي...

نه شته. هره ورځ ودانۍ او ښارګوټي جوړېږي، خو موږ ته څوک خبر نه راکوي چې ورته له وړاندې چمتووالي وينو دوهم دا چې په دومره مړوه که چې د برېښنا د پرچاوی ستونزه رامنځته شوي، له ازبکستانه افغانستان ته د برېښنا غځېدلي مزي د ډنډ غوري، شهاب الدين ولسوالۍ په چشمه شير سيمه کې د ناامنۍ له امله پرې شوي، چې په دوو دريو ورځو کې به دا ستونزه حل شي.»

د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت د جام منار د ساتنې لپاره پراخې...

متخصصانو تخنيکي پلاوی يو خل بيا جام منار سروې کړي او وېې څېړي. هغه دغه راز د جام منار د لابه امنيت د تامينولو په خاطر، په زياتو امکاناتو سره د امنيتي خواکونو د زياتوالي غوښتنه وکړه. د غور والي وويل چې زياتې ستونزې په هېواد کې د فرهنګي امکاناتو د کمزورتيا له پلوه رامنځته شوې او د دغو ستونزو د لرې کولو په خاطر بايد د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت بودجه د ملي دفاع وزارت له بودجې سره برابره وای او فرهنګ ته پامارنه په زياتو برخو کې د ستونزو د لرې کولو سبب کېږي. هغه د موجودو ستونزو له په پام کې نيولو سره، د اطلاعاتو او فرهنګ له وزارت څخه وغوښتل چې د دغه ولايت تاريخي آبداتو او فرهنګي ميراثونو ته پامارنه وشي. حسيني سايي د هغو غونډو په باب چې د تاريخي آبداتو په تېره بيا د غور ولايت د جام منار د ساتنې او ټينګښت په خاطر د دغه وزارت له خوا د يونسکو له پلاوي سره هڅې پادې کړې. د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت سرپرستې څرګنده کړه، چې دغه وزارت د تاريخي په تېره بيا د خطر په حال کې آبداتو د ساتنې او ټينګښت په خاطر زياته پامارنه او پرله پسې هلې ځلې کوي. د غور ولايت د جام منار په ۲۰۰۲ ميلادي کال کې د ملګروملتو سازمان د روزنيز، علمي او فرهنګي سازمان (يونسکو) له خوا د نړۍ د فرهنګي ميراثونو په ليست کې ثبت شوی دی.

بهرتې لنډې خبرونه

د سېلابونو له وېرې ګڼو ايرانيانو کلي پرېښي

د ايران حکومت په خوزستان ولايت کې د سېلابونو د خطر له کبله د ۷۰ کليو د خالي کولو لارښوونه کړې ده. ويل شوي چې دغه کلي د ديز او کرخه سېندونو ته نږدې پراته دي. د ايران په پېلا پېلو ايالتونو کې په تېرو دوو اوونيو کې سېلابونو ۴۷ انسانان وژلي. حکومت په ډېرو هغو ايالتونو کې چې د سېلاب له ګواښ سره مخامخ دي، بېړنۍ حالت اعلان کړی دی.

د هند او پاکستان په نښتو کې ۷ کسان وژل شوي

په کشمير کې د پاکستاني او هندي عسکرو ترمنځ په وسله واله نښته کې ۷ انسانان وژل شوي ۳ پاکستاني عسکر او يو ملکي وګړی، همدا راز يوه هندي ښځه، يوه نجلی او د هند د نيمه پوځي خواک يو غړی وژل شوي دي. د پاکستان پوځ ويلي چې هندي عسکرو يې د شپې له خوا د پاکستان تر ولکې لاندې سيمه کې پرتې پوستې په نښته کړې دي.

سلګونه ميليونه انسانان له لوږې سره مخ دي

د ملګرو ملتونو د خوراک او کرنې سازمان «ايف ای او» په حواله په تېرکال کې په ۵۳ هېوادونو کې ۱۱۳ ميليونه انسانان د لومړې ښکار وو. له ناوړه تغذيې افغانستان، کانګو جمهوريت، اېتوپيا، نايجيريا، جنوبي سوډان، سوډان، سوريه او يمن اغېزمن وو. د هغو هېوادونو شمېر مخ پر زياتېدو دی چې د خوراک رسولې په برخه کې له سختو مشکلاتو سره مخامخ دي.

خوان ګوايد ښايي خونديتوب له لاسه ورکړي

قانون له جوړونکي شورا څخه چې حکومت ته نږدې بلل کېږي، غوښتنه کړې چې په دې موخه اړوند ګامونه پورته کړي. ګوايدو تر دې وړاندې د ۱۵ کلونو لپاره پر سياسي مقامونو له کاره منع شوی و. خوان ګوايدو له خو مياشتو راهيسې له ولسمشر ليکولاس مادورو سره د واک پر سر مبارزه کې بنکېل دی.

د وېنزوېلا ستره محکمه غواړي خوان ګوايدو چې خان يې خپله د هېواد د موقت ولسمشر په توګه نومولی، خونديتوب لغوه کړي. قاضيانو د اساسي قانون له جوړونکي شورا څخه چې د ټولنې د ګټو د ساتنې لپاره د ګاونډيو هېوادونو د ګډ کار د پرمختګ لپاره د ګډ پرېکړه کړې ده، غوښتنه کړې چې د ګاونډيو هېوادونو د ګډ کار د پرمختګ لپاره د ګډ پرېکړه کړې ده، د ګاونډيو هېوادونو د ګډ کار د پرمختګ لپاره د ګډ پرېکړه کړې ده.

د الجزاير ولسمشر عبدالعزيز بوتفليقه استعفا وکړه

د الجزاير ولسمشر عبدالعزيز بوتفليقه د شپږو اوونيو تر سوله‌ييزو ولسي اعتراضونو وروسته استعفا وکړه. خلکو د ۲۰ کلونو لپاره پر قدرت د ده پر پاڼې کېدو اعتراض درلود. ۸۲ کلن بوتفليقه په ۲۰۱۳ ميلادي کال کې تر مغزي سکتې وروسته په عام محضر کې لړ ليدل شوی. د الجزاير د اساسي قانون له مخې د مشرانو جرګې رئيس عبدالقادر بن صالح به د ۹۰ ورځو لپاره د دغه هېواد لنډمهاله رهبر وي او بايد په الجزاير کې د جمهوري رياست انتخابات تنظيم شي. فرانسې، په الجزاير کې د ډموکراتيک انتقال ډاډ ورکړی دی.

ترزا مې: د «برګزېټ» لپاره مهلت غواړي

د برتانيا صدراعظمه وايي، له اروپايي ټولنې غواړي چې د «برګزېټ» يا له دې ټولنې د برتانيا د وتلو پر سر دې د مذاکراتو لپاره زيات مهلت ورکړي. ترزا مې د کابينې په غونډه کې له اوو ساعتونو ناندريو، وروسته، له اروپايي ټولنې د برتانيا د وتلو پر راتلونکو ګامونو د اپوزېسيون له مشر جرمي کوربين سره هم خبرې وکړې. د برګزېټ پلان خلک ستړي کړي او غواړي عملي شي. تر دې مخکې د کارګر ګوند مشر جرمي کوربين چې د اپوزېسيون استازيتوب کوي، په وار وار د ترزا مې د ګوښه کېدو غوښتنه کړې وه، خو اوس بايد دواړه د برګزېټ د توافق په اړه خبرې وکړي. له بهرنيو منابعو څخه

د دولتي ورځپاڼو رئيس فريد احمد فرهنګ ۰۷۰۴۰۰۸۰۸۰

مشر مسوول احمد زلمی شهباز ۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰

مسوول سکرټر شيرمحمد نظري ۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵

ډيزاين احمدشاه سخی ۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک: hewad1948@gmail.com

کتنې ګڼې

- شاولي قرار
- سيدبوسف (شريفي)
- رفيع الله رووفي
- محمدبونس مايار
- مير مسجدي عزيزي
- حبيب الرحمن ابراهيمي

Farid Ahmad Farhang, Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

د ورځپاڼې د وېش ځانګه
۰۷۹۳۵۳۱۵۱۳ _ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپخای د آزادی مطبعه

د ورځپاڼو وېب سايت: www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library